

שיח שרפי קודש

וצללה"ה שהי' מספרין מהנמ' (קדושין דל"א ע"א) במעשה מרמא בן נתינה שהי' מספיד שכר הרבה בשביל כיבוד אב, ואמר להם בזה"ל (וואס שמוסט עמין פון דעם שייגענין) והבנתי דברי קדשו עפ"י שטמתי בשם הנה"ק בעל החי' הרי"ם וצל"ה וי"א בשם הרה"ק הרי"צ מו"א קא וצללה"ה על הנמ' הנ"ל שמתוך מאמר חיד"ל הנ"ל גראין הגדלות וקדושת ישראל שהדמא בן נתינה הי' מספיד שכר בשביל כיבוד אב שזו המצוה שיש לה טעם וחכמי ישראל הי' משלמין לו מעות הרבה בשביל פרה אדומה שהיא חוקה בלי טעם, וכמו שאמר דמא בן נתינה בעצמו יודע אני ככם שאם אני מבקש מכם כ"ז ממון שבעולם אתם נותנין לי הי' העכו"ם דמא בן נתינה הנ"ל מודה בעצמו שהי' ישראל נותנין כל ממון שבעולם בשביל מצות החוקים לכן אין להפליא מעשיו נגד שום אחד מישראל והבן:

לאביהם שבשמים וקבלוהו, והי' כשמוע דבר זה הבין שאין זה זיווג, ואחר איוה זמן הי' רוצה וחושק לשדך עם הרב המאוה"ג חסידא קרישא כו' בנוש"ק ר' משה בצלאל שליט"א ליקח לו לחתן ושלח שדכן לאחיו הק' בעל שפת אמת וי"ע ונתקיים השירודך מחמת שהי' עי' שדכן:

קט) הרב הקדוש ה"ר אברהם'לי טפארסוב וי"ע הי' פ"א יושב ולומד בביהמ"ד דגור אצל הבלעמער כי מחמת דוחק החסידים בביהמ"ד ובשלחנות הי' הרבה לומדים על מדריגות הביטה ועל הביטה וגם הוא בתוכם, ושאלו רב אחד היכן אכסנתו (וכוונתו הי' מדוע אינו לומר באכסניא) והשיבו במקום הזה (ומתאים לדברי בעל מדרש שמואל על המשנה אבות יהי, ביתך, בית ועד לחכמים, הפי' בבית ועד לחכמים שם יהי ביתך עיקר והבן): קי) שמעתי שפ"א שמע הח"ק הרי"ד מאמשינוב

זאת נשלח לי מהרה"ג ר' יהונתן הלוי שיחי' אייבעשיץ אנד"ק וואלאמין כעת דומ"ץ בווארשא ועשייתם מדור כפ"ע לשמו.

ליקוטי יהונתן

כ"ה יום ג' מקץ ב' החטכה תפר"ח לפ"ק פה וואלאמין יע"א

שפעת שלטא ורב מכתא, וברכתא רכתא לכבוד ידידי איש חמודתא רב פעלא, שושילתא דיוסא וכו' כשית מויה יועין קים קדיש נ"י בעהמח"ס שיח שרפי קודש.

אחדשה"ם קבלתי מכתבו וע"ד אשר הודיעני שהוא מסדר כעת ספר שש"ק ח"ד הוא חיד"ת וסיפורים מהרבה צדיקים קדושי עליונים וי"ע ומבקש ממני לשלוח לו מה שנמצא אתי ג"כ, והגני למלאות בקשתו לשלוח

ליקוטי שיח שרפי קודש יתנחן י"מ 87

נשמת הצדיק אליו, ואם כה יעשה, ודאי בטח הוא שגם הצדיק יזכור בו תמיד ויומשך עליו תמיד שפע קודש וכ"ט אמן:

ולענין שהדפסת חיד"ת מגוונים וצדיקים נ"ע זי"ע ואומרים עי"ז דבר שמועה מפייהם היא הנורם נ"כ לקיום העולם עפי' מאמרם ז"ל כל המקיים נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא, ויש להקדק למה נקט כל המקיים נפש ולא אמר כל המקיים אדם מישראל, אך הכוונה הוא על נפש הרוחני ולא דוקא הגוף בלבד בחיים חיותו צריך לקיים רק אף לאחר פטירתו דנשאר רק הנפש הרוחני צריך לקיימו ועי' שאומרים דבר שמועה מפי' ושפתותיו נעות בקבר כאילו הוא חי כפירשי ז"ל ביבמות שם והוא כאילו קיים עולם מלא והבן, וזה ענין מאמרם ז"ל (ברכות י"ח) צדיקים מבייתם נקראים חיים והיינו עי' שאומרים דבר שמועה מפי' ושפתותיו נעות בקבר כאילו הוא חי והבן, וזשאו"ל (אבות פ"א) עץ שלשה רברים העולם עומד על התורה ועל העבודה ועל גמ"ת, היינו לעשות חסד עם גדולי ישראל להרפס חידושי תורתם ולומר דבר שמועה מפייהם וכמאז"ל (ויקרא רבה פ' ל"ד אות ח') ללמדך שכל מי שעושה חסד עם אחד מגדולי ישראל מעלין עליו כאילו עשה חסד עם כל ישראל ע"ש:

ועפי"ז נזכר לומר דזה הוא נ"כ תיקון לפניה ר"ל דנדוע דעי' פנ"ה ר"ל הוא מתריב עולמות כמ"ש בזה"ק (ח"א ריד"ד) ובתקו"ז (תיקון ס"ז) ע"ש, אך כאשר אומר דבר שמועה מפי' ח"ח ומקיים נפש הת"ח והוא כאילו קיים עולם מלא כנ"ל אז הוא תיקון לפניה ר"ל, ובזה יש לפרש

לשלוש לו כפעם בפעם ממה שנמצא אצלי מסודר חיד"ת וסיפורים מהר"ה צדיקים וקדושים זי"ע מהרבה כתבי יד שבאו לידי ומאשר כתבו לי הרבה גאונים וצדיקים מפורסמים ועי' שיהי' נדפס חידושי תורתם ואומרים דבר שמועה מפייהם עי"ז יהיו מתפללים ומליצים טובה עלינו כמאמר החסיד האלהי (ספר חסידים סי' רכ"ד) וז"ל כל האומר דבר שמועה מפייהם הם מתפללים עליו שם ומליצים טובה עליו ע"ש, וזה ענין מאמרם ז"ל (יבמות צ"ז) כל ת"ח שאומרים דבר שמועה מפי' בעוה"ז שפתותיו דובבות בקבר ופירש"י ז"ל שם דומה כאלו הוא חי ע"ש, היינו ששפתותיו דובבות ומתפללים ומליצים טובה עלינו כמו בחיים חיותו שהי' מתפלל ומליץ טוב עבורינו להמשיך עלינו השפעות טובות וכמ"ש בס' תורת אמת פ' ויקרא (משה"ק ר"ל אנדר מלובלין זי"ע) וז"ל וכשאנחנו אומרים הד"ת בשמו הקדוה"ט של אותו צדיק, בודאי יושפע בכח קדושתו כל הטוב הרוחני והנשמי, כמו שבודאי הוא ז"ל בקדושתו הגדולה המשיך בדבריו הקדושים את כל הטוב הזה מזה אל הפועל, כן גם עתה כשאומרים הד"ת בשמו בודאי שפתותיו של אותו צדיק דובבות להמשיך כל הטוב הזה לכל ישראל אמן ע"ש, וכן מובאר במה"ק דכמו שהצדיק עדיין בחיים בעוה"ז הנה כל הרוצה לקבל שפע עי' הצדיק ברו"ג צריך לקרב עצמו אליו ולהתנותו וכמים אל הפנים וכו' כן בודאי הוא גם לאחר פטירתו שכל הרוצה לקבל טוב ממנו צריך לעשות פעולות לקרב נשמת הצדיק אליו שיוכרו תמיד במחשבה ודיבור ויהנה תמיד בדברי תורתו, שעיי' מעורר ומקרב

לפרש מאמרם דל (אבות פ"ו ט"ו)
 כל האומר דבר בשם אומרו מביא
 נאולה לעולם, היינו כי ע"י פנ"ה
 ר"ל בא הגלות כמ"ש בתקו"ז (תיקון
 ס"ח) ובמד"ר (פ' נשא) וממילא
 האומר דבר בשם אומרו הוא האומר
 דבר שמועה מפי ת"ח והוא כאילו
 קיים כל העולם מלא דהוא תיקון
 לפנ"ה ר"ל דמחריב עלמות ושוב
 ממילא מביא נאולה לעולם, והבן,
 ובתקדמת ספרי חרות שטחה ושמתח
 יתונתן [על שם הרבי ר' בונם
 ספרשיסחא ז"ע אשר אני מסדר
 כעת לרפוס השי"ת יוכני לנמור]
 הארכתי הרבה בזה ואכמ"ל :

(א) כ' לי ידינ' ומחו' הה"צ רש"ב
 לערמאן מקראשנעוויץ בשם
 קדשו זי"ע, עה"פ לך מארצך וגו'
 אשר אראך, אמר שאיתא בסה"ק
 שראיית פני הצדיק מאיר עיני האדם
 ומוסיף דעת, ע"כ אמר הקב"ה
 שכוונתו שילך למקום אשר הוא
 רוצה להראות פניו פני הצדיק
 לאנשים, והוא תיבת אראך היינו
 אשר אראה אותך ואת פניך שם
 עכלה"ק, ובהגהות, שמתח יתונתן
 כתבתי וכמו שמצינו שהסתכלות
 בפני הצדיק הוא גדול ומועיל
 לקדושה, וכמאחז"ל (הוריות י"ב)
 כדגריסנא תסתכלו באפי מוריכו
 כדכתיב והי' עיניך רואות את מוריד
 והענין בזה הוא כמ"ש (אבות פ"ה)
 עין טובה הוא מתלמידיו של אברהם
 אבינו ע"ה ועין רעה הוא מתלמידיו
 של בלעם הרשע שהי' לו עין
 דמוטאה היפוך עין דקדושה ראברהם
 אבינו ע"ה, וחש"נ בבלעם (פ' בלק)
 שתום העין, וע"י הסתכלות בפני
 הצדיק מתלמידיו של אאע"ה ובמדתו
 בא לראי' דקדושה וליראה דראי"ה
 הוי' אותיות יראה, וזה שהתחיל

המד"ר (פרשה זו) שמעי בת וראי,
 היינו ראי' ויראה דקדושה, והוא שכ'
 המד"ר (שם) הנה עין ה' אל יראיו
 זה אברהם, היינו ע"י העין דקדושה
 של אאע"ה זוכה ליר"ש כמ"ש (פ'
 וירא) עתה ידעתי כי יר"א אתה,
 ועי"ז למיחלים לחסדו כי על ידי
 היראה נמשך עליו חוט של חסד
 ולהציל ממות נפשם ולחיותם ברעב
 ונפתקין כל הגבורות והדינים ממנו
 והבן, וע"י ראי' דקדושה זוכים לתיקון
 פנ"ה כמ"ש (קהלת ב' י"ד) החכם
 עיניו בראשו, היינו מי שדוצה לתקן
 עון פנ"ה הבא מחכמה שבמחש
 בראשונה צריך לשמור עיניו ולהיות
 לו עין דקדושה, וכמ"ש (פ' שלח)
 ולא תתורו אחרי לבבכם ודרשו
 חז"ל (ברכות ד"ב) זו הרהור עבירה
 וע"י שמירת עינים דקדושה זוכה
 לתקן פנ"ה דמטמטם המוח ודעת
 שהוא מקור חוש הראי' והבן :

(ב) כ' בס' עבודת יששכר בליקוטים
 אות ט"ו, הה"צ הרבי ר' בונם
 ספרשיסחא זי"ע הי' אומר כשהאברך
 מתעמק ראשו במליתו סובר הוא
 ומדמה בנפשו כי כבר מתוקן הוא
 לגמרי, אבל הלא גם אשתו עומדת עמו
 תחת מליתו ע"ש :

(ג) כ' בס' חידושי מהר"א ד"ד
 (בק' עץ אבות) פ"א בקיץ
 הי' רבינו ספרשיסחא זי"ע עם
 תלמידיו הרביטווארקי והרבי מקאצק
 והרבי סגור ורבי טראדזיטין זי"ע
 במעיני הישועה בארץ פריסטין ואפס
 כספם, פ"א בבוקר השכים תרה"ק
 ספרשיסחא זי"ע והשקיף דרך החלון
 ואמר לגדולי תלמידיו הנ"ל בזה"ל
 דעו רבותי כי היום יהי' לנו לרוחה
 בפרנסה, וכן הי' באה האשה הצדיקה
 תמרל' ז"ל והביאה ציור כספה בידה
 וגם לקחה תבית הכובסים וכבסו:

ליקוטי **שיה שרפי קידש** יהונתן **כ 39**

(ו) ב' לי מחו' הה"נ מסעראצק וצ"ל הרב הק' מפרשיסחא לקחו להאברך המופלג ר' לוי יצחק ז"ל כהה"ק ר' שרגא פיוויל מנריצא, ולא הי' לו להרב מנריצא אף זהב אחד, וצוה להתחייב אלף ר"ט ואח"כ קראוהו האשה טעמערלי אשת ר' בערקא לכתוב לה ס"ה ונתנה לו סך זה :

(ז) עוד ב' לי מחו' הה"נ מסעראצק וצ"ל הה"ק ר' שמחה בונם מפרשיסחא זי"ע הי' מתלמידי המניד מקאזניץ וידיד בנו הה"ק הבאר משה, ובא אליו על נשואי חתנו הר' מרדכי וואלק, ובלייל ש"ק קרא להנה"ק הרי"מ מווארשא אליו אחר הכהמ"ז בביהמ"ד, בא הנה אתה נעלה, הניד לו מחידושיו, וכ"כ שאמר לו סתר הרר"ב עד שאמר אליו הניד לי אתם, וכשהניד רצה הרי"מ לדחות תירושו ולא יוכל לדחותו והסכים, אח"כ אמר להרי"מ סתר תבוא אלי לשמוע פשטיל בחסידות שאני יכול הפלא, ובא אליו לסעודה ג', והרגיש הבאר משה כי הרר"ב לקח לב הנעלה ממנו אח"כ שלח הבאר משה איש ומכתב שרוצה לשרך אתה, ואז אסף הרר"ב תלמידיו, הם אמרו הלא זה שקר להשתדך שונאים כאלה, אמר להם במדרש בראשית אמת ושלוש אמרו אל יברא, השליך אמת ארצה ולא הזכיר שהשליך השלום, אך הענין שבלי שלום לא יוכל להיות שום דבר, לזה לא רצה ולמען השלום יוכל אח"כ לבוא להאמת נ"כ לזאת כתב להבאר משה ע"י השליח שמסכים להשירוך, ואח"כ נמצא העיכוב מצד חסידי הבאר משה עכ"ל :

(ח) הנני ממסיר לכם לחם, כי נראה שלא הי' תאווה להם ולכך אותן שהתאוו תאווה אמרו נפשינו קצה

היא נכבודה ובעצמה את כתנותיהם ע"ש :

(ד) ב' במ' מקור חיים מצאנו אות שכ"ט. שמעתי בשם הנה"ק הרש"ב מפרשיסחא זי"ע שאמר דעולם הניגון הוא קרוב וסטור לעולם התשובה, ולכן קורין לחן שופה ע"ש :

(ה) ב' במ' רפאל המלאך שמעתי מפ"כ החסיד המפורסם ר' שמואל ליסיבינער ז"ל שסיפר בשם מרן רבינו הרש"ב מפרשיסחא זי"ע שהבעש"ט אמר קודם הסתלקותו שממנו מתחלת הנהגה האחרונה עד ביאת המשיח, כי עשרה מיני רועים נפקדו על ישראל, הלא המה, נביאים, שופטים או זקנים, מלכים, כהנים, תנאים, אמוראים, נשיאים, נאונים, רבנים, והאחרונים הם הצדיקים, ושאל הש"ט בשמים מה זה מנהיגים צדיקים, הלא כל ישראל מחוייבים להיות צדיקים כמ"ש ועמך כולם צדיקים, והשיבו לו שתהיינה כתות חסידים וכל כת יהי' לה ראש ומנהיג אשר יקראו לו בשם צדיק, והוא יורם דרכי חסידות ועבודת השי"ת, והבין השמן שהענין הזה לא טוב עבורו מאוד ומאוד ואמר שיחנור את עצמו היטב עם כל כחותיו לקטרג תמיד על הצדיקים ולא יתן להם מרגוע, וממילא לא יהי' להם כת להנהיג את הדור, אך בזאת ניאות ליתן לו רשות וכת להרחיב ריב ומדרון בין כתות החסידים שלא יתאחדו בשום אופן רק שכל כת וכת ידברו עתק על המנהיג של כת השני ויבזו אותו תמיד ויסברו שעושין מצוה בזה, ע"כ שמעתי, והנה כל מבין יבין מזה איך שיצרא דמחלוקה בוער מאוד וביותר בלב החסידים וזאת מעכב את הגאולה :

כוונתו שלא יטעה את עצמו בשקר כשאינו מרגיש כלל החסרון ביהמ"ק וכל הנוגע וכו' וראוי להיות מיצר ודואג ע"י עצמו שסימן שהוא מבחין עד שירחמנו ד' יתברך להכניסו לכלל ישראל ויהי מרגיש בחסרונם:

(יא) עו"ש בשמו ז"ע, ש"ע א"ח ס"ד טוב מעט ככוונה מהרבות שלא ככוונה, ולכאורה מנ"ל שיותר להוסיף בקשות ותחנונים ותפילות יותר מאותן ג' שתקנו חכמים הא בדאורייתא איכא בה"ג בל תוסיף ברכה וכו' וכה"ג וכוון פתיחין ל"י כו' וזימנא תלתא כו' ומצלי כו' ובש"ס אמרו דס"ד דפטורין נשים דהוי מ"ע שה"ג דכתיב ערב ובוקר וצהרים קמ"ל דרחמי גינתו ופירשי דלכך תקנהו אף לנשים כו' ומשמע דנ"ס למסקנא הוי מצות עשה שה"ג ומה דאמר ר' יהודא הלואי כו' כל היום כו' הוא בספק כמ"ש רש"י ותוס' ובדאי אף שזכור בתוך תפלתו שכבר התפלל יפסוק עיי"ש ודוחק לומר דדוקא נוסח תפלה אין להוסיף, וגראה הטעם מאחר שכתב הרמב"ם פ"א מה' תפלה דמצות עשה מה"ת כשאדם באיזה צער שיתפלל לד' וכן יחיד וכו' א"כ כל תחנונים שהוא מבקש דבר הצריך לו הוא בכלל א"כ שלא ככוונה אפשר דאין רשאי כלל והרמב"ם ז"ל בה' תפלה פוסק דאין פותחין אבל מוסיפין כמו נדבה ע"ש ולשאר פוסקים אינו כן דר"י לקטן קאמר לקטן מ"י ק"י במג"א שם:

(יב) עו"ש בשם הג' הקדוש רח"ה מאלכסנדר ז"ע (פרשת בראשית) ויכל וגו' מלאכתו אשר עשה לשון השתוקקות כדכתיב כלתה נפשי דכיון שמשתוקק ליום השבת ממילא ויכל וכלה הכל:

עו"ש

קצה וכו' ומאכל שאינו מתאוה לו אינו מוין כראוי אולם גם ה' במן כדבר שאוכלים בתאוה וחשק דהרי כל הטעמים ה' בו והיינו שגמטיר גם הלכ"ם עם הלחם ודו"ק: [בשם הגה"ק הרי"ם מגור ז"ע שכתב ל"י ידי הרה"ג ר' יצחק בצלאל מארגינשטערן נ"י שו"ב בווארשא כעהמח"ס מאה שערים נכד הגאון הקדוש רח"ה מאלכסנדר ז"ע]:

(ט) עו"ש בשמו ז"ע אמת ואמינה, ענין אמונה אינו כמו שסוברים העולם שהוא מחשבה לבד בעקרי האמונה שמאחר שהמחשבה ביר האדם לחשוב מה שירצה א"כ במה שירצה יחשוב ע"כ אין זה קרוי אמונה ועיקר הפי' אמונה שטקוים ומיושב בלב עד שא"א לו לסבור בהיפך כמ"ש בשו"ת חות יאיר, וזה ה' הטעם מהסתקרים הצדיקים כמו הרמב"ם ז"ל ותו"ה שהי' חוקרים באמונה אל ח"ו שהי' שום פקפק וספק אצלם רק שרצו לברר עפ"י שכל כדי שיהי' מיושב ותקוע בלבם עקרי הדת, אולם אחד שנתגלה ס' הוזה"ק ושאר ספרים הקדושים מבורר שאין צורך להחקירות הג"ל רק שבכל אדם מישראל תקוע בפנימיות נקודת לבבו האמונה וכמו שדברר ה' שמים נעשו ומאמר יהי רקיע עריין מעמיד הרקיע, וכן יהי אור וכל העשרה מאמרות שברא בהם הקב"ה חיים וקיימים לעולם המהיום כל המציאות:

(י) עו"ש בשמו ז"ע אור"ח מ"י א' ס"ג, ראוי לכל יר"ש להיות מיצר ודואג על חורבן ביהמ"ק, יר"ש כ"ש מי שאינו יר"ש לאמיתו שראוי להיות מיצר ודואג שכל דור שלא נבנה ביהמ"ק בימיו כאלו נחרב בימיו יש לכל אחד חלק בזה, רק

ליקוטי שיח שרפי קודש יחונתו כא 41

חכמה ומיד לבנות סביב היסוד חומותיו:

(טו) עו"ש בשמו ז"ע, (פ' וירא) ותצחק שרה בקרבה לאמר אחרי בלתי היתה לי עדנה ואדוני זקן, ידוע כי הנשמה מכונה בשם אברהם והנוף בשם שרה וזה פ' ותצחק שרה פ' הנוף שוחק אחרי בלתי כלומר אחרי אשר אני מלוכלך בחטאים היתה לי עדנה כלומר עוד טעם עדנה מלשון מתיקות האם ארניש עוד טעם מתיקות ואדוני זקן המלך זקן וכסיל הוא ממש אדוני כי עשיתי לו ארון עלי, אמנם טרם ברא הקב"ה את העולם ברא תשובה וא"כ ידע הקב"ה מזה וע"ז ברא העולם וזה שוב אשוב אליך כלומר אם תשוב בתשובה עד שאני אשוב אליך כמאמ"כ שובה אלי ואשובה ולשרה בן אז הנוף יהי' לו בנוי' והתחדשות ותכחש שרה לאמר לא צחקתי כי יראה, פ' הנוף אומר לא צחקתי כי מה שאני אומר שאין לי תקוה הוא מחמת יראה ואמר לא כי צחקת כי מה לך לכל אלה הלא אתה מצוה ומה שאתה מצוה עשה:

(טז) עו"ש בשמו ז"ע, (פרשת בא) קדש לי כל בכור, כלומר בראשית כל זמן יש לכל ישראל לקדש ראשית הזמן בקומו משנתו: (עוד יבא)

מדור פרשימא

(יז) כתב נס' שפתי צדיק פרשת בראשית וז"ל זקני הקדוש וצ"ל [הוא הנה] הקדוש הרי"ם מנור ז"ע [ע] ספר אשר כל עובד השי"ת מהמהלכים לפניו כאמת יש לכל אחד איזה פסוק אשר מזה התעורר לעלות

(יח) עו"ש בשמו ז"ע, (פ' לך) הוזהר מפרש לך לך קאי על אברהם כלומר התקן עצמך וי"ל בזה מארצך וממולדתך ומבית אביך הם כנגד הנ' דברים שזוכרים במשנה דע מאין באה ולאן אתה הולך ולפני מי אתה עתיד ליתן דין וחשבון וכו' מארצך כלומר שתלך למקום עפר רמה ותולעה וממולדתך מסיפה סיוחה ומבית אביך שתלך לבית אביך ותתצטרך ליתן דין וחשבון:

(יט) עו"ש בשמו ז"ע, ואת הנפש אשר עשו בחרן, תמוה פירשי שפירש ראברהם מנייר את הנרים וכן שרה דלא מצינו בתורה ישראל רק בני אברהם יצחק ויעקב והיו כל הני נרים ולאן הלכו, ואמר כך דכל זמן שאברהם ה' חי היו דבוקים אצל אברהם והיו ישראלים אבל כשמת אברהם והתחיל לנהוג יצחק את העולם ולהורה להם דרכי ד' נפרדו ממנו ולא היו רוצים להיות דבוקים אצלו כי לא נראה להם דרכו לאשר כי לא נהג כדרך אביו רק בדרך אחר כידוע דאברהם חסד ויצחק גבורה ולזאת כאשר לא נראה להם דרכו בקודש לאשר לא נהג בדרך אביו היו סבורים שאיננו נדול כאברהם אביו והלכו ממנו ונעשו אנשים פשוטים מעט מעט עד שחזרו לסורן ונעשו נזים גמורים וסיים מזה נראה שאין לאיש לנסוע רק לצדיק דורו אף כי לא נראה לו דרכו דאי לא, יפול ממדינתו וגם במה שהי' לו מהרבי הראשון והבן, וכן שמעתי שאמר בתחילת הנהגתו הנה הרבי סגור ה' יסוד לעבודת ד' ית' אמנם יסוד לבד אינו כלום אם לא יבנה להקיפו חומותיו וגם כי אז גם היסוד נדבק ולא נעשה כלום, כאשר עינינו רואות וצריך

זי"ע שעיקר השערות שלו הוא משאו מרום עיניכם וראו וכו', היינו שעיקר וראש הוא לתקן בחי' העין דראי' ועי"ז זוכים ליראה' אותיות ראי"ה ולקיום כל התורה והמצות ולקבלת עומ"ש, זה שגרמו בהרת' שאו מרום עיניכם אותיות שם"ע שהוא שורש קבלת עול מלכות שמים, והיינו שע"י שאו מרום עיניכם וראו הוא ראי' ועין דקדושה באים לקבלת עומ"ש הנרמז בשאו מרום עיניכם והבן והארכתי עוד בזה בספרי אמרי יהונתן פ' לך ואכמ"ל:

יהונתן הלוי אייבעשיין
מו"צ דפה ווארשא.

(יח) ע"ש במ' שפתי צדיק פרשת בראשית ח"ל כמ"ש אא"ז מור' זל בשם הרבי ר' בונם מפרשיסחא זי"ע שצריכין ליינע עצמו אף בהו"א שבגמ' שעל הו"א שבגמ' הוא קיום כל עוה"ז והוא ג"כ רק הו"א ואמר שבתלמוד בבלי יש הו"א הרבה ובירושלמי אין הו"א הרבה, וזהו שאיתא בגמ' כמחשכים הושיבני וכו' זה תלמוד בבלי שכל קיום הגלות הוא רק משום הו"א שבגמ' ע"ש וע' ברמ"צ בא"ר דמ"ז אות מ"א ובס' חידושי מהר"א זי"ד בקו' עץ אכזת ד' ט' ע"ב באריכות ע"ש, וע' בספרי חדות שמחה בראשית אות ח' ובשמחת יהונתן שם אות ו':

(יט) כ' במ' דורש טוב מהדו"ת ד' מ"ה ע"ב ח"ל שמעתי מפה קדוש עליון כו' מוהר"ם מגור זי"ע שאמר בשם הרבי ר' בונם מפרשיסחא זי"ע שהקשה על פסוק (ישעי') הנה ו' יעזוב רשע דרכו וכו' וכי יש דרך לרשע כו', ואמר כי באמת הרשע

לעשות, שאל היהודי הקדוש וז"ל את הרבי ר' בונם זי"ע איזה פסוק יסודו, ענה מן שאו מרום עיניכם וכו' השיב לו אשר מספוק זה יכולין כל האומות ליקח ויהודי צריך להיות עיקר התקדושותו מאנכי וכו' והי"ד דברות מיוחדין לישראל וכו' ע"ש וע' תפארת היהודי אות מ"ה וס' שם משמאל פ' בראשית וס' קול שמחה פ' בראשית, וולהבין דברי רבינו מפרשיסחא זי"ע שאמר שעיקר השערות שלו הוא משאו מרום עיניכם וראו וכו' כתבתי בחיבורי שמחת יהונתן פ' בראשית אות ג' דנלע"ד השפל דעיקר ויסוד ליראה' ולקבלת עומ"ש הוא ע"י בחי' ראי' דקדושה שמתקן את בחי' הראי' שלו וכמ"ש (פ' שלח) וראיתם אותו וזכרתם (עי' מנחות ובכ"ט) והיינו ע"י שתשמרו את בחי' הראי' עי"ז זוכים לזכרתם את כל מצות ד', וז"ש (ר"ה דכ"ט) כ"ז שישראל מסתכלין כלפי מעלה, היינו שבאים לראי' דקדושה ועי"ז משעבדים את לבם לאביהם שבשמים ובאים ליראה' כי ראי"ה אותיות ירא"ה או הטה נוצחים ונמתקין כל הדיוגין והנכורות מהם [נכורה נימטריא ג"ב יראה], וז"ש (פ' נשא) יאר ד' פניו אליך, היינו ע"י יאר הוא ראי' דקדושה וזכה לד' פניו אליך להתגלות הו"ה רחמים נמורים, וז"ש (פ' כלק) לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל, היינו שהשי"ת לא הביט און ביעקב יען שלא ראה עמל בישראל שהישראל לא ראה עמל ומתקנין הראי' דקדושה ועי"ז ד' אלוקיו עמו ותרועע מלך בו ובאים לעומ"ש, וזה שאנו מתפללים ועיינו תראינה מלכותך, היינו ע"י בחי' עין וראי' דקדושה זוכים למלכותך הוא עומ"ש והבן, וז"ש רבינו מפרשיסחא

כמקורם וכל העולמות תלויין בו
הכל כמו בעת האור, ב' מיהודה
שירע בנפשו שהוא איש נאמן וישלח
לה הגדי שהבטיחה והי' יכול ליקח
ממנה אח"כ המשכון בכח אך שהי'
שלא ביושר מפני שרצתה דוקא
משכון ואם הי' סר מעם מיושר
היתה נאבדת בשריפה וע"י שלא סר
מהיושר החזיק נ' נפשות ונברא אור
משיח וכו' ע"ש וע' בקול שמחה פ'
וישב והבן, וע' בספרי חרות שמחה
פ' וישב אות נ':

(כד) כ' בס' חיי יצחק פרשת שמות
כמ"ש הה"ק הרבי ר' בונם
מפרשיסחא זי"ע, על מאמר העולם
אם אין הולכים אין להתחרט אמר
הוא ז"ל, כי כשמתקבצים חסידים
ביחד, זה רואה מעלתו של זה,
ומתחרט בעצמו על מעשיו הרעים,
אבל כשאינו הולך אין לו חרטה
על מעשיו הרעים ודפח"ח ע"ש:

(כה) כתב לי מחו' הה"צ רש"ב
לערטאן מקראשנעוויץניי
שמעתי מכ"ק אבא מארי זצ"ל בעת
שהרבי ר' בונם מפרשיסחא זי"ע
עמד בנסיון בלעמבערג כידוע על
חכמת רפואה הנקרא בל"א (עקוא-
מען) והתפלל בבוקר באותו יום
מאוד בהשכמה וטעם מעט, ובאותו
יום נסע דרך לבוב לשבות שם איזה
ימים הה"ק בעל דגמ"א זצ"ל
מסדילקאב, והרבי הנ"ל היה אז
אברך צעיר לימים והלך לקבל פנים
אצל הה"ק זצ"ל, וכאשר בא לחדרו
הלך לקראתו ושם ידיו הקדושים על
בטנו הקדוש ואמר בזה"ל וואויל
דעם הייליגען בויך וואס האט מקיים
געוועזן פת שחרית אזא הייליגע
נשמה ווי די ביסט עכ"ל וע' בספרי
חרות שמחה פ' תולדות אות ד'
ובשמחת יהנתן שם אות א' ע"ש:

עוד

חרש יודע נ"כ חמאתו, ולבו נשבר
תמיד בקרבו, שהרשעים מלאים חרטה
ודרך ה' הוא, אך מה יועיל לו
ידיעתו ומחשבתו אם לא ישיב אל
ה', לכך אמה"כ יעזוב רשע דרכו וכו'
וישוב אל ה' וכו' ע"כ ודפח"ח ע"ש:

(כ) כ' בס' שפתי צדיק פרשת נח
ששמעתי מוקני הק' הר"ם
מנור זי"ע בשם הרבי ר' בונם זי"ע
פ' על הטוב והמטיב לרעים ולטובים
אלו שלפעמים המה רעים ופעמים
המה טובים וכו' ע"ש, וע' בספרי
חרות שמחה פ' נח אות ח':

(כא) עו"ש בפ' חיי שרה שמעתי
מישיש שהי' בחור כימי
הח"ק הרבי ר' בונם מפרשיסחא
זי"ע אמר לפניו שברצונו מאוד
שיתחתן בקרוב לעירו שיוכל להקביל
פני רבו תמיד, ענהו החצי ממך
והלאה חצי גופו הוא במרחק, וכן
הי' וכו' ע"ש, וע' בספרי חרות
שמחה פ' חיי שרה אות ב':

(כב) עו"ש בפ' ויצא וכמו"ש אא"ז
מור זצ"ל בשם הה"ק
מפרשיסחא זי"ע שמשום זה נקרא
תפלה בלשון דאווינין היינו ראבינן
שהאבות הקדושים נתנו כח בתפלה,
שכס יוכל כל אדם למצוא מקומו
וכל מבוקשו וכו' ע"ש וע"ש בפ'
ויחי והבן, וע' בספרי חרות שמחה
פ' ויצא אות ד':

(כג) עו"ש בס' שפתי צדיק פרשת
וישב שמעתי מפ"ק זקני
מור זצ"ל בשם רבו הר"י ר' בונם
מפרשיסחא זי"ע שעל נ' דברים הי'
מביט כל ימיו א' על יעקב אע"ה
שלא הי' עוד ברי' כסוהו בעולם
כדכתיב יעקב אשר פדה את אברהם
ומה"ש מקלסין בכל יום ברוך וכו'
אלקי ישראל, צי"ע כסוהו נסתלק
ממנו שכינה כ"ב שנים ועומד בצדקו

ליקוטי שיח שרפי קודש יתתן

לכולם יעדרען יוד ליעב צו האבען
אהבת נפש לחפש לכל אדם זכות
והבן:

(ל) עוד כ' לי הנ"ל פעם אחת שאל
הרר"ב מפרשיסחא זי"ע
לאיש א' מחסידיו שבא אצלו וקניד
אליו שלמד מס' כתובות בשלימות
ועל כוריו, די האסט אויס גילערינט
כתובות וואס האט דין כתובות אויס
גילערינט והבן:

(לא) עוד כ' לי הנ"ל פ"א בא איש
א' מחסידיו לקחת ברכת
הפרידה אחר חג השבועות, ובתוך
כך אמר אליו די ווייסט מען וועט
באלד בלאזען שופר והבן:

(לב) עוד כ' די הנ"ל כי אביו הה"ק
סווארדיסלאב זצ"ל בעל
עשרה למאה העיר פ"א למקורביו
שבנו הילד החכם ר' בונם ישב
פעם אחת שלשה ימים ושלשה לילות
רצופים בתעניתו ועסק בתורה ועבודה
כי לא הי' להבין בשכל אנושי עד
כאן לשונו:

(לג) עוד כ' לי הנ"ל בשם זקינו
הגה"ק ר' אליהו מפידאב
זצ"ל ששמע מפ"ק הרמ"ם מקאצק
זי"ע שאמר שכל דבריו של כ"ק
הרר"ב מפרשיסחא זי"ע המה בסוד
גדול וללמוד היטב בהם כמו בספר
חובת הלבבות והם דברי מוסר עד
כאן לשונו:

(לד) כ' בס' חלקי י"ם שמעתי מפיו
הקדוש של אדמו"ר רח"ה
הכהן זי"ע מאלכסנדר שאמר בשם
סורו הקדוש הרבי ר' בונם זי"ע
שכאשר עשה הבעש"ט את החסידים
היה היצו"ר צועק מרה לכת דיליה
הבו עצה מה לעשות כי חסידיו
הבעש"ט ישרפו את העולם בקדושתם
ואח"כ מצא היצור עצה להוסיף
חסידים על חסידיו הבעש"ט, ובא
אצלם ואמר להם מעשיכם טובים

מאוד

(נו) עוד כ' לי הנ"ל שפ"א נסע
הרר"ב מפרשיסחא זי"ע
דרך כפר א' והגיע זמן מנחה והלך
להסדה להתפלל כדרכו בקודש
בהתלהבות ובתוך כך בא אחד
בלבוש עובר אורח כאיש פשוט
ודיבר עמו רגעים ספורות ופנה אחר
כך לדרכו, וגודע הדבר שהי' אבינו
הקדוש יצחק ע"ה וסרמוז ע"ז ויצא
יצחק לשוח בשדה עכ"ל:

(נז) עוד כ' לי הנ"ל פעם אחת נסע
הרר"ב מפרשיסחא זי"ע
דרך עיר פלך קאליש בפולין וכאשר
בא למקום א' והרגיש תיכף ריח
טוב וקדושה ולא יכול לזוז ממקום
זה הלאה וצעק בזהל"ק, עם שמעקם
זייער אויף דעם ארמ" וחקרנו ודרשנו
ע"ז וגודע שבאותו מקום הלז עמד
הבית והדירה של בעל המנ"א זצ"ל
ולמד עם הישיבה הקדושה כידוע
לכל עכ"ל:

(נח) עוד כ' לי הנ"ל פ"א שאל
היהודי הקדוש זי"ע את
חלמידו הרר"ב מפרשיסחא זי"ע
בוה"ד ר' בונם וואס וועט איהר
סוהן משיח'ס צייטען, ענטפערט ער
אזוי איך וועל לערנען אונד דאוונען
אונד עסען א סעודה מיט אונזערע
חסידים און זיך אביסעל צו לעגן
שלאפען אין דעם טלית ותפילין צו
קאפינס און מיטען שלאפען וועט
ווערען אנגעשריי משיח וועט קומען
וועלען מיר אקענען לויפען, דער
יוד הקדוש זצ"ל טוט אזוי ואנען
ר' בונם איך האב מורא איהר וועט
ניכט קענען שלאפען דענסמאלס
והבן:

(נט) עוד כ' לי הנ"ל הרבי ר' בונם
מפרשיסחא זי"ע אמר למה
נקרא הרבי בשם, גוטער יוד"י, כי
הרבי צריך להיות אהבת ישראל

לו הרה"ק גם אתה יכול לדעת ובכ"ו הנך ככל תאמר כמו שאני יודע ואני מנלה, ומני אז לא דיכר יותר מזה הרעיון עכ"ל:

(ל) עוד כ' לי הנ"ל בפה מאקלוב ה' בע"ג אשר חסידים נמסו עמו להצדיק הרבי ר' בונם ז"ע, ויהי בבואו לפרשיסחא ויתן גם הוא פתקא להרבי ובתוכו כתב שזיונו יעלה יפה והחתונה נועדה להיות בזמן קרוב, והרבי בקרא הפתקא ויאמר לו הלא כהן הנך, ובדרך סיפר הבע"ג לחסידים, והם הבינו בחסידותם שלא דבר ריק דיבר רבם הקדוש ויבקשו הרב וימצאו שהמשודכת היא גרושה ורבינו ז"ע ראה זאת עכ"ל:

(ז) עוד כ' לי הנ"ל פ"א בא איש אחד אל הרבי ר' בונם ז"ע ויספר לו שאביו בא לו בכל לילה ומודיעהו שראוי לנהוג קהל עדת ישורון בתור רבי ואדמו"ר, והרבי בגדול חכמתו השיב לו באם יבוא אליך עוד הפעם תאמר לו שיבוא כחלום הלילה להחסידים שיתקרבו אליך כי מה בכך שאתה חפץ אבל החסידים וכו' ודפח"ח עכ"ל:

(ח) כ' בס' יכבד אב פ"א ה' הנ' הקדוש הרבי ר' בונם ז"ע מפרשיסחא עם החברייא קרישא שלו בקרלסבאד, ובאותו העת בא לשם איש זקן ות"ח גדול מעיר וואדיסלאב, שהכיר את הרבי ר' בונם ז"ע מימי ילדותו, ולכן לא תיאר אותו כתואר רב, והחברייא הוכיחו אותו ע"ז והשיב אני אשאל את רבכם פ"י באיזהו מקומן בתום יו"ט ואם יגיד לי הפשט אז מהיום והלאה אקרא אותו רבי, ושאלו והניח הרבי ר' בונם ז"ע את ראשו על ידו נשען על השלחן על זמן קמן

מאד, אבל הלא אתם רק שנים בעיר ואתם צריכים להיות עכ"פ עשרה דהא אחז"ל (כרכות ו') בשעה שישראל עונין איש"ר מברך, הקב"ה מנענע בראשו וכו' והלך היצר והפש ומצא עוד ח' חסידים מאנשיו ולא היה להם טעות על ס"ת ודירה ושאר הוצאות והלך היצר והפש ומצא איש עשיר מאנשיו שיתפלל עמהם והוא יתן להם את ההוצאות, ואח"כ אמר היצר שהוא אינו ירא עוד מחסידי הבעש"ט כי החסידים שלו הם הרוב ואחרי רבים להטות והלכה יהיה כמותם, והיה אדמו"ר ז"ע מאלכסנדר אשר היה באמת בעל רה"ק מתאנח מאד על החסידים שבימיו שהרובא דרובא הם חסידי היצור והזואי לא היו כלל כי הם מקלקלים מאוד את החסידים ועוקרים אותם וכו' ע"ש:

(ה) כ' לי המופלג חיים שמואל רויזנבוים מסאקאלוב ששמע מהה"נ ר' נתן צבי פסעס ג"י מו"צ בווענראווי שסיפר אשר בעיר קאלשין ח' אחד אשר נבוכו עשתונותיו ל"ע בזה שדימה לאמר ששר הצבא דהעיר הוא אליהו הנביא, ושר העיר הוא מלך המשיח, ויהי בראות אנשי ביתו כי לא טוב עמו וכי הרעיון הזה הולך וגשתקע במוחו ויום ויום נתגדל הרעיון הלוך וגדול ונסעו עמו להרבי ר' בונם ז"ע, וגם בבואו לפני הרבי סיפר לו שבעיר קאלשין יש אליהו הנביא וסלך המשיח, וישאלהו הרבי מי הם, ויען ויאמר הלא שר הצבא ישר העיר, וישאלהו הרה"ק ומה אני, ויען אתם רבי' הנכם, וישאלהו הצדיק ואני איני יודע שבקאלשין יש וכו' ויאמר האיש גם אתם יודעים מזה אבל אינכם חפצים לגלות זה הדבר לשום איש ויאמר

הסעודה אף כי אחול אין אדם מורח בסעודה ומפסידה, והענין שנחפו הרבי ר' בונם ז"ע לנסוע מליטורמורסק יען שהי' שם אחד מחסידיו גוסס ר"ל ולא הי' יכול למות עד שיעזוב הרבי ר' בונם ז"ע את העיר, ובוה הגני מבין הנמ' סוכה (ר' נ"נ) בשני משרתים של שהמע"ה ששלחם ללח, ומיושב קושית המהרש"א שם שלא יחזיקום כאן מפני שלא היו יכולים למות כעת שהיו סמוכים לשהמע"ה מפני זכותו של שהמע"ה, וזכה מיושב קושית היפ"ת (פ' ויחי) ראיך הותר באמת לשהמע"ה לעשות נגד גזירת השי"ת ע"ש בעין יעקב ולהגיד שפיר מיושב עכ"ל ידידי הרב הג"ל שליט"א:

(מא) שמעתי מידידי ר"א הכהן פ"ב נ"י מווארשא שפ"א כיבר הרבי ר' בונם ז"ע לתקוע איש אחד וקודם התקיעות התחיל האיש לעשות הכנות ושהיות כדי לכוון כוונת התקיעות, ואמר לו הרבי ר' בונם ז"ע ראה מ"ש בסידור בין התקיעות תיבות, שב' והוא ר"ת שומע ב'לאז עכ"ל וכוונתו שאין לעשות שום כוונות רק עיקר הכוונה לקיים מצוות השי"ת כמאחול' למה תוקעין רחמנא אמר תוקעין והבן:

(מב) כ' במ' מעשה הגדולים החדש פ"א הלך הרב ר' ישראל דיין ז"ל מעיר ווענגראב לפרשיסחא להח"ק הרבי ר' בונם ז"ע כדרך החסידים בימים הקדמונים שהיו הולכים ברגלם לרובם הק' ובאמצע הדרך פגע אותו נביר א' מווענגראוו ושמו ר' יהודה ז"ל, והיה איש ת"ח ונכבד, אך הי' מתנגד על דרך החסידות, ונסע נ"כ לפרשיסחא עבור עסקיו שנזרמן לו לקנות יער סמוך לעיר

קמן ואח"ז הניד לו הפשט וכי חסר בתו"ט באותו מקום איהו תיבות בדפוס, ותמה האיש הזקן מאוד, כי כבר שאל את זאת לכמה גדולים ואין פתור, ואמר לו הרבי ר' בונם ז"ע כי בהשענו על השלחן שאל את רבו היהודי הקדוש ז"ע [אחר שכבר היה בעולם העליון] והלך היהודי ושאל במרום את הרב התו"ט בעצמו, והניד לו התו"ט את הפי' הוה לתרין דברין כי חסרים איהו תיבות בדפוס, ושב היהודי והניד לו הדבר, כן שמעתי מת"ח א' עכ"ל:

(פ) כ' לי ידידי הרב הג' המובהק חמדת הוסי' פאר הדור וכו' ר' צבי יחזקאל מיכלזאהן שיחי' בווער הרבנים כווארשא בשם ס' זכרון, הרב המפורסם ר' בונם מפרשיסחא ז"ע בעל בית מרקחת והוא בעצמו הכין סמי הרפואה, למדן וחידושויו המחודדים בספר קול שמחה, במאקוב ראיתי סכתבו לחבירו ר' ישראל פרענקל, סוחר למדן ומתנגד ולבסוף כותב כעת אני עוסק בסוגיא דביריה עכ"ל:

(ט) עוד כ' לי הג"ל סיפר לי ר' צבי בלאסס פ"א הי' הרבי ר' בונם ז"ע בליטורמורסק ונסע לאיזה עיר הקרובה ע"ס לחזור לליטורמורסק והרב ר' נטע'לי משם וציץ אמר לו שיכין סעודה עבורו וכשבא הרבי ר' בונם ז"ע חזרה לליטורמורסק ובא לבית הרב ר' נטע'לי ועמד על הפתח ואמר שאיננו יכול למעוד אצלו כי מוכרח תומ"י לעזוב את העיר וליסע דרכו ולקח ברכת הפרידה מהרב ר' נטע'לי ואח"כ שיבח הרבי ר' בונם ז"ע צדקתו של הרב ר"נ כי לא נתפעל מאומה מזה מה שנשאר אצלו

לקוטי שיה שרפי קודש והנתן כד 47

להמשרת שלו גליו מה הלילה, ולמחר תצוה להבלין להסיק עבורי את בית המרחץ, כי בעת הזאת ה' העצים בזול מאוד, והשיב לו יהי כן ויולינו שם, ובבוקר צוה להסיק היסב את בית המרחץ, וילך עם המשרת שלו ויזיע עצמו היסב שם עד שנרמה לו כי הינה לו מעקיצת בשרו, וילבש עצמו כתונת ומכנסים מכובסים ונקיים, ויסע לדרכו, אבל בעוד זמן מועט חזר לעוקצו כל בשרו והיצר לו מאוד, ויפן להביט בכל גופו והנה פרח בו הצרעה בכולו, וחשב בנפשו אולי באה לו זאת מטלטול הדרך, וכאשר בא לביתו התחיל לדרוש ברופאים ועשו לו כמה סמי רפואה ומיני משיחות ומרחצאות מאיו מיני תערובות בסים, ועוד נסע לווארשא לרופאים הגדולים, אבל כל תחבולותיהם לא זועילו לו מאומה, ונשאר בו הצרעת עד יום מותו ר"ל וכאשר בא הרב ר' ישראל ב"ר אברהם מיחעלס דיין הג"ל לביתו וסיפר הדברים לפני אנשי העיר מה שהרבי אמר עליו קרעצ"י גער נגיד או נודע הרב סיבת צרעתו שבא לו בעבור פגיעתו בכבוד הרב לרמות אותו במעות הג"ל וכמו שאחזיל והוי זהיר בנחלתן וכו' ור' יהודה הג"ל הקשה את לבו ולא רצה להכניע עצמו לפני הרב הקדוש לנסוע ארצו ולבקש ממנו מחילה, והי' כך מצווע עד יום מותו ר"ל עכ"ל:

לעיר פרשיסחא, וכאשר ראה הגביר את ר' ישראל הג"ל חילף ציוה לו לישוב עמו על הענלה ועדיין הי' איזה פרסאות לעיר, והתחילו לדבר זה עם זה מעניני החסידות והרב ר' ישראל הג"ל המעים לו מטלל שבח החסידות ומדיניות הצדיקים ובפרט מרבו הה"ק מפרשיסחא ז"ע את נחל צדקתו ושבח מעשיו ומדרגותיו הנפלאים, ואמר לר' יהודה הג"ל אפשר תרצו והבנסו עמי נ"כ להרבי, ור' יהודה הג"ל הגם שהי' מתנגד ולא הי' מאמין בכ"ז, עכ"ז לא דחה דבריו רק השיב מוב הרב אלך נ"כ עמכם, ולקח י' מסבעות הנקראים דרייערס ונראין במשמוש היד כמו המטבעות של כסף הנקראים צווייער גילדין, ועשה אותו שימער מכורך בנייר, ונתן זה פדיון להה"ק ז"ל וחשב שהרב יסבור שהוא נותן לו פדיון שלשה ר"כ, כי תה"ק הי' סג"ג כנודע ונחפסטר ממנו לשלום, והה"ק תיקף הרניש ברב, ואמר כך עשה לי הווענגראווער קרעציגער נגיד, והרב ר' ישראל עמד אז אצל הה"ק ושמע ממיו את דיבורים אלו ושהה עוד אצל הרב כמה שבועות, ור' יהודה הג"ל כשנמר עסקיו נסע לביתו, ויהי כאשר נסע איזה פרסאות מהעיר התחיל לחכך עצמו בכל גופו כי הרניש בנפשו כעקיצת צרעת בכל בשרו לא ידע מה זאת וכשבא לעיר פרשיסחא (הסמוך לפרשיסחא שלש פרסאות) אמר

48 ליקוטי שו"ת קודש יוחנן

מן) כתב לי הרבני הנגיד החסיד המופלג וכו' מרה מנחם יהואל פישל ראסס מעיר זניערש העתקה ממכתב רבינו מפרשיסחא זי"ע שיש אצלו מה שכתב לוקינו הרב הגאון החסיד ר' משה נחמי' וצ"ל הבהן מדווארט וז"ל המכתב

דק"ק ווארט
כבוד יריד נפשי הרבני הנגיד
המפורסם מ' משה נחמי' הכותב נ"י
מפ"ס פרשיסחא

אדרעסאט

ב"ה אור ליום ר' מ' תצא תקפ"ד לפ' מה פרשיסחא יע"א

לידיד נפשי המופלג מ' משה נחמי' הכותב נ"י

כפי הנראה בענין שאלתכם המתנה משוכחת יותר מן הזדירות וד' יתן לנו ולכם שנה טובה ומתוקה עם כל ישראל.

כחפץ ידיך אהבך בלב ונפש
שמחה בונם

שט"פ להכותב וד' יתן לנו שנה טובה כתב של

רבינו מ' אברהם משה וצ"ל שכתב אתר תתימת אביו וצ"ל

כתב
ר' משה נחמי' הכותב
נ"י

מר) כ' כס' מעשיות נוראים מהה"ק
רי"א מראדזמין זי"ע, ידוע
שדורר"ב זי"ע הי' סג"נ והה"ק רי"א
מראדזמין זי"ע הי' דרכו לומר לפניו
מדרש, פ"א הניע למקום שמדבר
מענין תחית המתים, ואמר להרבי
ר' בונם זי"ע הנה כרצוני אשר
הרבי יגלה לי השם מתחית המתים
והשיב לו הרבי ר' בונם זי"ע עוד
זה אין מגלים אלא לצנועים, ואמר
לו הה"ק מראדזמין זי"ע אני הנני
צנוע ויכול הרבי לגלות לי, ואמר
לו הרבי ר' בונם זי"ע אני הנני
אהי' מגלה לך רק באופן שלא
תשמש באותו השם כי באותו השם
יכול להחיות מתים, והבסית לו
הה"ק מראדזמין זי"ע שלא ישמש
בו והי' מגלה לו את השם, ופ"א
בא לפני הה"ק מראדזמין זי"ע
מקורב א' מאוד אצלו עם קוויטל
מתחלה

ליקט שיה שרפי קודש יונתן כה 49

למטאנציע שלו ולקח תיכף יקום ותמילו, ונסע מפרש סחא, אבל הרבי ר' בונם זי"ע לא שקט ולא הניח ויצעק אליהם, כי ישוטטו בכל חוצות העיר לחקור ולדרוש מי הוא זה והשלוחים באו בחזרה ואמרו כי חפשו ולא מצאו כי אינם יודעים מי הוא, וצוה הרבי ר' בונם זי"ע לחשוב לפניו את כל אנשי צורה שהיו שם, אולי זה, או זה, אבל על כולם אמר הרבי ר' בונם זי"ע כי לא זה הוא, ולא זה, וצוה שנית לילך אל המטאנציות להודיע ולהודיע מי שהי' כאן ונסע מפה עד שהתוודע שא"ז הי' כאן, ואמר הרבי ר' בונם זי"ע הלא אמנם זה זה הוא בודאי ונתקדשה דעתו, כי דמיתי כי איש אחר הוא אשר איננו יודע עוד ממנו אבל אותו אני מכיר ויודע היטב מכבר כי חכמת שלמה בקרבו וסוים להתבריא שםביביו, בזה"ל איזו בריינים אתם ותכמים ומבינים, שדבר טוב כזה הנחתם לפרד ולברוח מכם, אבירה גדולה אבדתם ואת חכמתו לא הרגשתם, כי התחבא את עצמו עם חכמתו יחד ולא הכרתם אותו בחיש שכלכם, וכאותו המעמד הי' שם ארומ"ר הה"ק מקאצק וארמ"ר החידושי הרי"ם זי"ע עכ"ל:

(זו) כ' בס' מקור חיים אות דל"ג הנח"צ הרבי ר' בונם זי"ע מפרשיסחא פ"א בסעודה שלישית שכב ראשו על ידו כאילו ישן, ופתאום הרים ראשו ואמר א יוד אלמן ניש יד אומעטום איין עצה אח"ז שאלו הה"ק סוהר"י מווארקי זי"ע ע"ז והשיבו כי הלך בהיכלות השביעי וראה ששאלו להנאון החסיד מוילנא זי"ע על המחלוקת שדרך את החסידים, והשיב רק מלה אחת מה

מחלה א' נוסס ר"ל והי' לו רחמנות גדול על החולה הזה ולא קיים הבטחתו והי' משתמש באותו השם כי פק"נ דוחה הכל, לימים רבים נחלה הה"ק מראדומין זי"ע ותגיע למות והי' שוכב איזה ימים בהינער מלעם, ולאחר שהקיץ עצמו שאלו אותו מה ראה, וסיפר שרצו לרונן למיתה מפני שהשתמש באותו השם ובא לפרוח מלאך ואמר שהוא לא חייב בזה רק הרבי ר' בונם זי"ע שלמד אותו את השם, והביאו את הרבי ר' בונם והשיב שהבטיח לו שכל יושם בזה השם, ונפסק בהשמים שיחפשו אם לא אמר בשום פעם שקר אוי יניח לו אותו הפעם וביקשו ולא מצאו שישקר פעם אחת מה שהבטיח אמרי מ"ו ונתנו לו תחיים ע"ש:

(סו) כ' בס' נפלאות התפארת שלמה את פ"א, בימי חורפו של אא"ז הנח"ק ר' שלמה הכהן מראדאמסק זי"ע כאשר נסע לצדיקי דורו הי' פ"א בפרשיסחא אצל הנח"צ רשכבה"נ הרבי ר' בונם זי"ע ובעת הזאת הי' הרבי ר' בונם זי"ע וכל החסידים באו לקראתו ולקחו שלום באופן כזה, אשר הרבי ר' בונם זי"ע פשט ידו הקדושה והחזיקה על השלחן, וכל אחד לקח היד ואמר שלום, ובתוך הבאים הי' גם אא"ז, ובא ולקח שלום ביד בחפזון והלך לדרכו והתערב בתוך המון החסידים העולם הגדול שהיו שם, פתאום השמיע הרבי ר' בונם זי"ע קולו אל העולם, כדברים האלה תדעו שהי' כאן אחד שנתן לי שלום ונגע בידי והרגשתי שיש לזה חכמת שלמה בקרבו מי הוא זה ואיזו הוא, אא"ז בשמעו קול קורא הזה ידע כי אליו ירמוזו מדברותיו ועשה חיש מהר פסיעות נסות

מה אעשה, איך תאב גימיינט
עריך, ואז נעשה שחוק בפסליא
שר מעלה עכ"ל:

(מ) כ' בספר תפארת הצדיקים
בהקדמה בשם הגאון ר'
ר' צדוק הכהן מלובלין זי"ע שאמר
בשם הבוצ"ק הרבי ר' בונם זי"ע
שרבינו הכעש"ט הי' האר"י ז"ל,
ורבינו הר"ד בער הי' הק' רבינו
חיים וויטאל זצ"ל עכ"ל:

(מח) שמעתי מפה קדוש כ"ק
אדמו"ר רבינו הקדוש
ר' שמעון מסקערינעוויץ זי"ע וע'
כ"א סיפר ששמע בעצמו זאת
מפיו הקדוש של הרב הקדוש רי"א
מראדזמין זי"ע, שפעם אחת נסעו
לפרשיסחא הה"ק רמ"ט מקאצק
והה"ק רי"א מראדזמין זי"ע בעת
שהי' אבר"ק ריצעוואל והי' עש"ק
וכשבו קודם פרשיסחא ערך ב'
ויראם ר'א שלא יהי' ביכולתם
לבוא על ש"ק לפרשיסחא והוצרכו
עבור זה לשבות שם בהכפר אבל
לא הי' דר בהכפר הזה שום יהודי
ונכנסו לבית ערל אחד ובקשו
מאתו שניח להם לשבות ביום הש"ק
ולא רצה, אך אמר להם שיש לו
סטאדילע שם ביכולתם לשבות,
והלכו לשבות שם עם הבע"ט שלהם
וכשהגיע זמן הדלקת הנרות לש"ק
לא הי' להם נר להרליק לכבוד
שבת והלכו להערל שהוא יתן להם
נר, אבל לא רצה ליתן להם וגם לא
נתן להם רשות להרליק שם שום
נר, והי' להם ענש"ג הרבה מזה כי
אין זה מעונש שבת לישיב בחושך,
ואמר הה"ק מראדזמין זי"ע שאין
לו שום עצה רק יהי' מוכרח
להשתמש באור ששת ימי בראשית
שהוא יאיר לנו, וכן הוה שתיקף
נתמלא הבית אורה והתפללו שם

קבלת שבת וערבית, ואח"כ ישבו
לאכול סעודה ש"ק ולא הי' להם
אלא לחם אחד על כל יום השבת
ואכלו שלשתם מלחם הזה כל הג'
סעודות ולאחר הסעודה ליל ש"ק
רקדו כל הלילה וגם למחר לאחר
סעודת היום רקדו כל היום עד
שתחשך וכאשר הי' חושך טוב אמר
הה"ק מקאצק להה"ק מראדזמין
זי"ע שכבר די בשימוש האור הזה,
וכן הוה שתיקף נחשך, ונסעו
לפרשיסחא אך הה"ק הרבי ר' בונם
זי"ע הרגיש בביתו דבר הזה ותיקף
במוצש"ק נסע לקראתם וכאשר
ראה הבע"ט שלהם מרחוק שהרבי
ר' בונם זי"ע נוסע וסיפר זאת להם
ותיקף רץ הה"ק מראדזמין זי"ע
מהעגלה שלו על העגלה של הרבי
ר' בונם זי"ע, אך בדרך נאבד לו
הפאנטאפעל שלו והלך בהאנפלאות
(שקורין ואקען) ולא הרגיש בזה
כלל, אך הרבי ר' בונם זי"ע ראה
אותו שהולך בהאנפלאות ושאל
אותו ע"ז אז הכין הה"ק מראדזמין
זי"ע שנאבד לו בדרך בעת שרץ
מהעגלה שלו, אז בירך לו הרבי
ר' בונם זי"ע שלא יהי' לו בשום
פעם כאב רגלים עכלה"ק:

(מט) סיפר לי אחי הגאון החסיד
ר' אלעזר הלוי אייבער
שיטין שליט"א האבר"ק מסערדין
שהוא בעצמו שמע מפיה של
הרבנית בריינגריל זיל אשת הה"ק ר'
אברהם משה מפרשיסחא זי"ע והיא
היתה בתו של בת היהודי הקדוש
זי"ע והיא נתגדלה בבית זקינה
היהודי הקדוש זי"ע וסיפרה אשר
בעת חתונתה עם הה"ק רא"מ זי"ע
המתינו זמן רב על הרבי ר' בונם
זי"ע שיבוא להתופה ולא בא עד
שאמר הרבי ר' בונם זי"ע ברוך

ליקוטי שית שרפי קודש יחזקאל כו 61

יסמאל בך ואם הוא להיפוך אז גם זאת הוא להיפך עבד'ק:

(ג) כ' בס' חירושי מהרא"ך על יו"ר בקונטרס עץ אבות מהגאון הצדיק ר' אלעזר הכהן אבר"ק פולטוסק ומאכטשוב זצ"ל ח"ל, פ"א ה' אצל אדמו"ר טקאצק וי"ע על ש"ק ועל השלחן בליל ש"ק אמר סתרי תורה דין דריון ומראהו או דומה כמראה מלאך האלקים נורא מאוד ופניו בוער ולוהט וראו כל החסידים בחוש שהופיע עליו הנבואה והי' אז בהיכלות השמים וע"י התרבות הזה יצא רוחו ונפל לאחוריו מן הכסא לארצה והי' רעש גדול בין חברי הקדושה ויבכו כולם בכיות גדולות והתפללו בכונה להשוכן מרום שלא יצא ח"ו נשמתו בקדושה וכמהרה וכאשר ראה הרב מפולטוסק זצ"ל כשיסתין עוד מעט יוכל להיות ח"י כלות הנפש קרא למשמש שלו ר' פייוויל בבבלה גדולה חיש מהר ואל תעמוד והביא לו רופא וכשבא הרופא צוה שיקו לו דם על יד השמאלית, ולא יכול הרופא להסיר בית ידו מן בנדר ולקח הרב מפולטוסק זצ"ל סבין מעל השלחן וקרע את בית היד מן בנדר, ובשעת הקריעה הי' מרגיש מעט והקיץ אדמו"ר וי"ע מקאצק ואמר לו בזה"ל אלעזר ידעת שהוא כעת שבת ובשבת אמור לקרוע כי הוא ממ"ט מלאכות, והשיב לו הרב מפולטוסק זצ"ל שיותר שהוא מקלקל ומקלקל יותר בשבת, ותפס לשון מקלקל ולא הדין שפקח נפש דוחה שבת כי אין רצונו לצער רוחו שהוא סכנת נפשות וד' ברוב רחמי ע"י התפילות רבים והצדיקים שמע ד' את שועתם והוטב לו מעט מזער אך עוד הי' צריך לרחמים גדולים, וכאשר ראה הרב מפולטוסק זצ"ל

הבא ידודי הקדוש [שהי' אז לאחר פטירתו] ואז הלך אל החופה עד כאן לשונו:

סדר קאצק.

להרב ר' פינחס זעליג גליקסמן נ"י מלאדו

(ג) כ' בס' תפארת אדם וז"ל הה"ק ר' ישראל זצ"ל מקאצק הי' מספר בשם זקינו הרבי הראשון מקאצק וי"ע איך האב גישט קיין צייט מיך צו יחוס'ען דער קאזניצער סניד האט גיואנט ווען איך מאכט געוויסט, אז כ'קום ארויס פון אברהם יצחק ויעקב מאכט איך מיר גע- מאכט משאפיק נאכאק און געמאנצט א קאזיקעל אין מיטען מארק, נאר איך ווייס, אז כ'קום ארויס פון אברהם יצחק ויעקב עכ"ל:

(נא) כ' בס' עיר לסקו וחכמי' דהג"ל וז"ל מספרים שפ"א היה הגניד החסיד ר' ליבוש רוזנבלום מלאק נכד הרה"ג ר' יקותיאל זלמן הכהן מלאק ז"ל אצל אדמו"ר הרבי הראשון מקאצק ויאמר הרבי אל מקדבו החסיד מפורסם ר' הירש טאמאשווער, שמיסט נאר עפעס מיט דעם יונגען מאן, כ'זעה אויף איהם אנ'אור, אחרי כן השיב לו ר' הירש דבר ראיו גישט קיין למדן ויאמר הרבי, נו, איז עס אנ'אור יחוס' ע"ש:

(נב) כ' בס' דקדוקי תורה למנילה אסתר שמעתי אומרים בשם אדמו"ר הה"ק רמ"ט מקאצק וי"ע שאברך אחד התנצל לפניו שאשתו מושלת עליו והשיב לו כתיב ואל אישך תשוקתך והוא

ליקוטי שיח שרפי קודש יחזקיהו

88

שיזכיר אותו בתפלתו הקדושה בתוך שאר חולים שר' ירפא אותו על צווארו וכאשר רבינו שמע מספז הרבדים האלו אמר לו בזה"ל הנני אומר שלא יתקע שום אדם רק אתה, וקרא תיכף להחיות הטפורסם התיצ'ר' צבי הירש מאמא שאווער וקרא אותו בזה"ל הירש' הירש' לך לחדרי משכבי ושם סונח טנעלי החורף שהם מרבדים מכפנים עם עורות הנקרא (פוטער שמינועל) והביאם אצלי כי הרב ר' אלעזר בעל תיקע שלנו ילבוש אותם על רגליו וכשתחמם את רגליו יתרפא על כאב הצוואר, וכשלקח אאמ"ו וצ"ל את המנעלים ללבוש לא יוכל ללבוש על רגליו כי מחמת שאמ"ו וצ"ל ה' אדם גדול ומנעלים של רבינו וצ"ל ה' קצרים על רגליו כי רבינו וצ"ל ה' איש טמוצע וצוה רבינו עוד הפעם ואמר בזה"ל שנוזר עליו שילבוש ע"י הדחק וכאשר לבש אותם סבב צער גדול על רגליו כי מנעלים הקצרים דוחקים אותו, ואחר קה"ת הלך אאמ"ו וצ"ל על הביטה לתקוע תקיעות טעומד והוטב לו תומ"י ויקח השופר ויתקע בקול רם תולך וחוק מאוד ולא נפסק אפילו תקיעה אחת:

(נה) עו"ש בעת שהרב הנאון הצדיק מפולטוסק וצ"ל הנ"ל ישב על כסא הרבנות בעיר סאקאווע ה' לו סחלוקת מאיש אחד ופ"א נסע אברך אחד מטאקאווע לאדמו"ר וי"ע מקאצק וכאשר האברך היה בא בצל קדשו ולקח שלום ושאל להאברך מה נשמע מהרב שליכם ולא יכול האברך להתאפק וגתן את קולו בבכי ואמר בזה"ל לפני אדמו"ר הן לא אוכל לראות ברע של הרב אשר הירדף ירדוף את הרב שלנו על

וצ"ל שצריך רחמים גדולים ונפל ארצה וקרא בקול גדול וסרה וצוה ה'ו' רבי' רבי' איך ישאר לנו כצאן בלא רועה ושמע' ר' לקול שוער' אלעזר והוטב מעם וכו'ם ש"ק למחרתו ה' מעט חלש על גופו וישכב כאבן דומם והרפק דופק מעט מזעיר וכו'ם א' הוטב לו יותר, והנה ה' רצון אדמו"ר וי"ע מקאצק להתבודד בחדרו כי ה' רגיל בכך תמיד להסניר א"ע בחדר לבדו שלא יבלבלו רעיוניו, אך הרופא הוזיר באזהרה גדולה על בני ביתו למעה"ש ולמעה"ש שלא יניחו אותו להתבודד ואדמו"ר מקאצק וי"ע התעקש ברבר ולא רצה בשום אופן להחפול שיה' בחדרו אנשים ואפילו החסידים ואנשי השם נ"כ לא היו רשאים להיות בחדרו בשעת תפילתו, וכאשר הרב מפולטוסק וצ"ל ראה שיתעקש ברבר הזה ועשה כל מיני התפעלות ופעל אצלו בקושי ע"ז האופן שהרדת סהחדר שלו לא יה' סגור על מסגר כאשר רגיל בכך רק הדלת יהי' פתוחה קצת כדי שהאנשים שיושבים בפרוודור יוכלו לראות כל רגע ורגע שלא יניחו את הצדיק הזה לעשות עליות נשמה בשעת התפלה לאחר איזה ימים הוטב לו כולו וחזר לאיתנו הראשון עכ"ל:

(נד) עו"ש אאמו"ר הרב הג' הצדיק מפולטוסק וצ"ל בימי חורפו ה' בעל תוקע אצל אדמו"ר מקאצק וי"ע פעם אחת כשהי' אאמ"ו וצ"ל אצל אדמו"ר מקאצק וי"ע בריה להיות בעל תוקע טחב את צווארו והי' לו כאב גדול בצווארו וקודם התפלה הלך אאמו"ר וצ"ל ואמר לו בזה"ל רבי זמורי שפחד לבן שלא יוכל לתקוע מחמת כי יש כאב בצווארו וניקש ממנו

ליקוטי שיה שרפי קודש יתנית כז 55

על דא חסס בכפו מזולל אותו בכל מיני זלזולים וזאת הריבורים אמר החסיד הנ"ל במרירות לבו כי נגע לו עדר דכדוכה של נפש והבכי ופריית ששפך מרירות לבו לפני אדמו"ר זצ"ל ירדו בחדרו הלב הטהור והשיב להאבדך הנ"ל בזה"ל אל תדאג טוב עשית שסיפרת לי מה שרב שלכם יש ענמ'נ מהאיש הזה ודע כי לא יוכל להכניע את האויב של הרב עד שענשו אותו שיה' מחוסר לחם ר"ל אז יכניע את לבו הרע לעבודת ד' ואז יהי' לו אמונת ת"ח ובשנה שהוא הלך עם סחורה לארץ פרייסען לעיר דאנציג ואבד מעותיו והי' מחוסר לחם חוץ מזה הי' לו ר"ל מקרה רע במוחו שקצר המצע מלכתוב ואח"כ הי' יושב שם במנוחה בשלוח על כסא הרבנות איזה ואיזה שנים:

ג) עו"ש בעת אנשי עיר פלאצק שדחו כתב רבנות להרב הנאון הצדיק ר' אלעזר הכהן זצ"ל מפולטוסק ומאקאווע להיות להם לרב נסע מתחילה לאדמו"ר מקאצק וי"ע ושאל מסנו עצה ותושי' וסיפר לו שהשיג כתב רבנות מפלאצק אך שנפשו דא חפצה לקבל על הרבנות בעיר גדולה כי ישיבת כרכים קשה להיות בתורת ד' ולעבוד עבודתו בתפלה והוא טוב יותר להיות בעיר מצער ויש שם אוהבים וידידים שנפשמם קשורה בנפשו באהבה ואחרו ויוכל לפעול לאדם בכל עניינים הן בצרכי הנפש והן לצרכי הגוף לכן מאוד צר לי לזוז מעיר מאקאווע אך זונתי הרבנית מנמנה ורצונה שאקבל על הרבנות מפלאצק מחמת מצב בריאותי כי אין לנו מנוחה שבכל יום הרופאים דופקים על פתחינו וכאשר אדמו"ר מקאצק וי"ע שמע מסנו הריבוי"ט האלו

קם מכמא והלך לחיבת המפרים ועמד כמו ערך רבע שעה ואח"כ חזר פניו הקדושה לאאמ"ו זצ"ל ואמר בזה"ל אלעזר רב דקיק מאקאווע ואם תמסוך דעתך עלי אומר לך עצה נכונה אך באומן שתשמע לעצתי הנאמנה הנח דעתי מסכים שיקבל על הרבנות מפלאצק ושאל לו אאמ"ו זצ"ל כי שמעתי מעובר אורח כשפגע בי בחיזתי בדרך בפעם ראשון ליסע לעיר פלאצק באמצע הדרך ואמר לי למעה'ש ולמעה'ש שאהי' גוהר מליסע לעיר פלאצק כי שם הוא רעש המנפה ר"ל, והשיב אדמו"ר זצ"ל עוד הפעם אני אומר לך בפירוש שתשמע לעצתי הנאמנה שחסע לפלאצק ואל תירא מפחד המנפה ר"ל ושום רעה לא תפגע בך ויהי' לך חלוצ עצמות וכאשר אאמ"ו זצ"ל לקח מסנו ברכות פרידה וידו היתה תקועה בידו וראה אדמו"ר זצ"ל כי אין רוחו נוחה מזה העצה שרעת אאמ"ו זצ"ל דעתו נוטה לישאר במאקאווע ואמר אדמו"ר זצ"ל עוד הפעם ועי' הנסיון אני אומר לך שחסע לפלאצק הן הוא מנהג שחרב דורש ברבים בשבת תראשונה לקבל על הרבנות ותאמר להם דרשה מקירות לבב ותוכיח אותם היטב ותזלזל אותם ותתנם לשמצה על מה שיעברו במצות קלות וילכו בערכאות בשבת זמם ילכו לטייל בנגות ובפרדסים ומוציא מרה"י לר"ה ומרה"י לר"ה וילכו בבית טרמאיות ועבירה גוררת עבירה וילכו בערבובי משולבים בחורים ובתולדות ועי' זיכר להיות ח"ו הרגל עבירה ושאר עבירות זמם אמר לו שירים קולו כשופר ויאמר להם ידעתם רכותי אם אני אקבל עלי על הרבנות בודאי אתננך הרבנות ביד הרמת

וצ"ל כמסעות ועיר אנפין עם אנשים וכו' ואמר פירוש על זוהר פ' אמור כהאי יומא תלת מסעותא וכו' וכשהשלים התורה אמר בזה"ל דעו נא כל האנשים המסובין בשולחני בשלש המסעות הן כבר ידוע להתסידים אנשי מעשה כי רבינו הקדוש מו"ה אלימלך וצ"ל אמר בזה"ל להתסידים המסתופפים בצלוגת מבטיה אני לכל איש ואיש שאפילו רק נגע בכפות מנעל פתח ביתי או שנגע כפות מנעל שלי ע"י שליח או מי שישלח אלי אנרת להזכיר לפני לא ימות בלא תשובה והרבינו מקצצק אמר נ"כ על זה האופן רק כל מי שנגע בכפות מנעל פתח ביתו שלא ימות בלא תשובה, ואני אומר מי האיש שיושב אצל שלחני בשלש מסעות שלי ושמע ממני את תורת ג"ב אני מבטיח שלא ימות בלא תשובה עיין שם:

(נ) כ' בס' פרדס דוד פ' בראשית, שמעתי אומרים בשם הצדיק הקדוש הרבי מקצצק ז"ע שאמר שיש לרמוז בנ"מ עירובין בשעה שתיקן שלמה עירובין ונמ"י יצתה ב"ק ואמרה בני אם חכם לךך ישמח לבי גם אני ויקדק מהו החכמה דייקא בזה שתיקן עירובין ונמ"י אשר דייקא בזה יצאה הבת קול ואמרה כן והרי שלמה המלך תיקן גם שאר ענינים ואמר דהתורה רמזה עירובין ונמ"י זהו החכמה הגדולה היינו להיות מעורב בדבר ולהיות נקי והמ"י ודפח"ח ופיים שבוה הדרך תועלת לכל מי שירצה:

(ס) כ' בס' שבט מיהודה (דף ק' ע"ב) שמענו בשם רבינו הקדוש ר"מ מקצצק ז"ע עה"פ והיו הרברים האלה וכו' על לבבך וקדק בזה

וגם שלא יניח בשום אופן שבעולם לעבור עבירות כהנה וכהנה, ואם יקבלו הוכחתך ומוסר שלך ויקבלו אותך להיות שם רב מושב, ואם לאו יתנו לך חזרה התוצאות אשר הוצאת ותסע חזרה למקאואו ועל זה הבחינה תסע לפלאצק, ויברכו בכרכה ממקור הכרכות וכו' וישמע אאמ"ו לעצתו הקדושה ויסע חיקף לפלאצק וכו' וביום ש"ק אחר הצתרים הלך אאמ"ו וצ"ל לביהכ"נ וירם קולו הערב והנעים בפלפול ובדרוש וכו' וירם קולו כשופר ואמר בזה"ל דעו כי פה יש אנשים נאורים ומשכילים ואין מסתופפים תחת צל צדיקי וזמינו ואני חסיד ומסתופף תחת צל אדמו"ר הצדיק מקצצק שליט"א וכו' ע"ש באריכות:

(ז) ע"ש סיפר תנאן הצדיק ר' אלעזר הכהן אבר"ק מולטוסק וצ"ל הג"ל ח"ל כי זה בערך עשרים שנה הייתי אצל אדמו"ר הה"ק ומהור מקצצק וצ"ל ובעת שלקחתי פרידת שלום ממנו וידו הקדושה היתה תקוע בידי ונתגלגל הרברים שדברנו מן הצדיק תנאן שר התורה מק"ק משעכנאואווע וכעת אינני זוכר רק זאת שאמר מי יתן לראות בדור הזה שני צדיקים כמותם דהיינו הצדיק ר' יעקב מראדוסין וגם הצדיק ר' אברהם משעכנאואווע וזאת היתה עוד קודם שהרב הצדיק וצ"ל משעכנאואווע ה' נתפרסם בעולם ומי שה' מכיר את הה"ק מקצצק ואיך כל הדברים בפלם ובמשקל ולא דיבר מעולם שפה יותר בדרך נחמא יוכל לחבין גודל צדקות הרב תנאיה"ק משעכנאואווע וצ"ל:

(ח) ע"ש ח"ל פ"א ה' יושב אאמ"ו הרב וצ' הצדיק מולטוסק

ליקוטי ש"ח שרפי קודש יהונתן כח 55

(סד) עו"ש בשם קאצק על ינעת ואח"כ מצאת מציאה בהיסח הדעת ע"ש:

(סה) כ' בשו"ת בית יחזקאל דף קכ"ד ע"ב קושיא בשם הג' הקדוש מהר"ם ארמ"ר מקאצק זצ"ל לשיטת הנמוקי"ב ב"ק ד' כ"ב באשו משום חציו, א"כ למה אמר ר"י אלמלי הייתי באותו הדור לא קבעתיו אלא בעשירי ספני שרובו של היכל בו נשרף, ורבנן אתחלתא דפורענות עדיפא בש"ס עניית דכ"ט הא כיון דהתחלה ה' בתשיעי, ותי' דאזת כאילו נגמר בתשיעי, ותי' דאזת דוקא לענין האיש המבעיר אש הוי כאלו עשה הכל בהתחלתו, אבל אם המדובר לענין הדבר שנשרף הוי עיקרו בעשירי וראי' מזבחים פ"ט מ"ז דאברים וכו' ולמה לא אמרינן גם במעוט דהוי כאלו נשרף הכל עכ"ד ע"ש:

והנני ידידו הדו"ש' באה"ר ומברכו בחג שמח וכשר

יהונתן הלוי אייבעשיץ מר"צ בפה ווארשא בעהמ"ס ש"ת שער יהונתן וש"ס

(סו) כ' בס' שם משמאל בהנש"פ זול וכמו שהגיד כ"ק ארמ"ר הגדול זקנו ז"ע מקאצק בהא דכתיב והיו הרברים האלה אשר אנכי מצוך היום על לבבך, ולא כתיב בלבבך, שהלב עתים סגור אלא צריך שהרברים יהיו מונחים כאבן כבד על הלב שכאשר יפתח כעתים מקודשים יפלו הרברים לעומק הלב עכ"ד:

(סז) עו"ש הגיד כ"ק זקני ארמ"ר ז"ע מקאצק שאחביו חרש אשתו של חסן נתנו לו עצה יעשו עץ נבזה וכו' ובוא עם המלך

שמח

בזה הלא העיקר הוא השראת הקדושה בפנימיות כפ"ש ושכנתי בתוכם דהיינו בתוך תוכם בפנימיות ואמר בהכמתו הפי' שיהי' לע"ע על לבבך מסע' לבבך מבחוץ בכרי שאם יפתח איזה נקב בלבך יפלו הדברים לתוך לבך ע"ש:

(סא) כ' בס' ברכת אברהם פ' יתרו בשם הר"ק רמ"ס מקאצק וי"ע, אל תיראו, על המיתה הטבעית א"צ לדאוג, אחרי שסוף אדם למות, ובפרט במסירת הנפש שהיא ענין מיתת נשיקה שהגדולים התאוו לה, אבל עיקר יראתו על פניכם תהי' בבלתי תחטאו, שבזה תגרמו ח"ו פגם במרכבה הקדושה עד שיחקלק' הכל הציגורות בזה ובבא ע"ש:

(סב) כ' בס' אנלי טל בהקדמה זול וכד הוינא כבר עשר חדשים חדשתי, אח"כ נכנסתי לפני ולפנים לבית חמי ארמ"ר זצ"ל מקאצק מקור החכמה והתבונה, ממנו דרכי העיון לסדתי, וממנו נתודעתי מה יקרא חידושי תורה באמת כי לא כל הפלפולים חדושים מהם, ולא יאומן כי יסופר השנחה הגדולה אשר השניח עלי בעינא פקיתא גם בענין סדר הלימוד וחידושים וכו' ושמעתי מסרה זצ"ל שגם בזמנו התרעם על העולם אשר מעיינים מעט בהלכה מנ"י ב', ואותי הוהיר מאוד לישא וליתן גם בפשט כעין ספר מהרש"א וספר מהרש"ש וכו':

(סג) כ' בס' ש"י למורא בפתיחה ד' ה' שמעתי סמ"ר וצוק"ר כצור ספיו הקדוש בשם קאצק ע"פ הוזה"ק זכאי מאן דמשתדל באורייתא שפי' ע"פ התרגום, וכי יפתח ארי ישדל וזה נ"כ שנחפתה מן התורה לעשות כרצונה:

ליקוטי שו"ת שו"ת קורני יתנית

56

ע"כ אין ראוי להכניס נתי שחוק
נאמר וזהו כקפ וכדומה ה"ו עכ"ל:

(ער) עו"ש, נדך אם יום וכו' כי
כספו הוא (פ' משפטים)
דאיתא בנימין המפקיר עברו יצא
לחירות, ואם הרגו תיקף תפקירו
וחייב מיתה, משא"כ כשלא הרגו
תיקף לא תפקירו וכספו הוא עכ"ל:

(עו) עו"ש וכל כלי כתח (פרשת
תזקת) ופירש"י בכ"ה
הכתוב מדבר שאין מקבל מומאה
מגבו אלא מחוכו, הענין שהמומאה
הבא מכח הסמ"ג דרכה לאתח
במקום החשיבות שנמשך מצד
הקדושה, וע"ד אמרו דל (בכ"ס ד'
ק"ד) שהעכו"ם אין מטמא בזוהל,
שדרך הזכובים לברוח מחומץ ולימשך
אתרי הדבש, ובהם אין חשיבות
קדושה, וזהו (זבוב מ"ה) מעשרה
גסים וכו' שלא נראה זכוב בבית
המטבחים בבחמ"ק, זכוב הוא ענין
שמן כחות הרע רח"ל, כמ"ש
(בבבכות מ"א) זבובי מות יבאיש כו'
על היצה"ר, וזהו הקדושה שהי'
באלישע שלא נראה זכוב על שלחנו
ע"ד הג"ל ובכלי מתכות סתחשיבות
הוא גוף עצמיות הכלי ע"כ גם
הטומאה נמשך לבא לשם, אבל
בכלי חרס שהעיקר תחשיבות הוא
כשלימותה בתוכיותה ולאחר שנשבר
נאנה שזה כלום ע"כ שם שולט
הטומאה ולא מגבו, מזה יבין לרמז
על האדם שדומה לכ"ה ושגירתו
זהו מיתתו אם נטמא תוכו וזהו
ריקן מקדושה, ופתוח אשר אין צמיד
פתיל עליו רח"ל לא יועיל לו שאר
המדות טובות שבו עכ"ל:

(עו) עו"ש נפטר הר"ר יוסילי ואחי
הר"ם מווארשא, ובא
כחלום כ"ס לאוהביו שאין לו מנוחה
מהצדיק ר"ד מאיר מאפמא על
נתיח

שמה, שמכבוד המלך הוא להרשות
שאתר שהוא מלך שוב אין חסר לו
דבר והמן מאתר שהוא בעצבות
רוח על מה שרואה את מרדכי יושב
בשער המלך אם יתראה בן בפני
המלך הוא מפיל פגם בכבוד המלך
ויכול לצמוח לו מזה רעה, וזה
שסימו ובוז עם המלך: ה' המשתה
שמה עכ"ל:

(פח) עו"ש שאמר זקני מקאצק
זייע שהי' ביכולתו
לעזות מכל העולם חסידים ובל
אין זה טוב וכו':

(פח) עו"ש וכמו טבריות העולם
הי' ע"י עשרה מאמרות
כן יצי"ם הי' העשר מכות ביטול
עשרה מאמרות למצרים ולעומתם
נפתח לישראל העשרה מאמרות,
כאשר רניד כ"ק אבי אדמו"ר זי"ע
בשם כ"ק זקני זי"ע מקאצק:

(ע) עו"ש וכמו שהגיד כ"ק זקני
מקאצק זי"ע שבמכת
תושך נפתח לישראל מאמר יהי אור
וע"כ כתיב ולכל בני' הי' אור
במושבותם עכ"ל:

(עו) עו"ש וכ"ק זקני מקאצק זי"ע
אמר על הצעירים אם
ישעברו את מוחם להגמרא מוטב
והם לא ח"ו ידקחו [היינו לאנשי
צבא]:

(עב) עו"ש שמעתי מכ"ק אבי
אדמו"ר זי"ע שהרבי
ר' בנעם מפרשיסחא זי"ע בירר
עבור כ"ק זקני זי"ע מקאצק כוס
גדול לר' כוסות ואמר לו בזה"ל
זאתה יש לך מוח גדול ע"כ תקח
כוס זה לר' כוסות:

(עג) עו"ש, אהם ראייתם כי מן
השמים דברתי עמכם
לא תעשו אתי, המשך הענין כי
עמכם מורה על השתתפות ותחברות

לקט שיח שרפי קודש ירושתן כפ 57

על איחוד זמן התפלה ובא וסיפר זאת להר"ם אמר לא ה' לנו מנחה מאותו צדיק גם בחייו, כשיבא עוד הפעם אליך תאמר לו שיאמר תירוצו כי נסע לקאצק שכך נהג ועשה אחריו, והר"ם יש לו כתמים רחבות עכ"ל :

(עז) שמעתי מירידי ר"א הכהן נ"י מפה ששמע מאביו הג' הצדיק ר' יצחק הכהן פיינענבוים וצ"ל ראב"ד דפה שאדמו"ר מקאצק ד"ע ה' רגיל על לשונו ולכנות עצמו בשם, תלמיד חכם' ואמר משום שהוא תלמיד להרבי ר' בונם שה' חכם. (שכחתי שדבר זה שייך למדור פרשיסחא נ"כ ויכול כבודו לכתוב זאת בתוך מדור פרשיסחא):

(עח) כ' בס' תפארת אדם, בשנת תרי"ז על תחנת הה"ק ר' ישראל מקאצק וצ"ל נכדו של רבינו מקאצק ו"ע נסע נ"כ על התנונה הרב הגאון הצדיק ר' שלום צבי הכהן אבר"ק זניערוש, בדרך נצטנן הרב ונחלה, כאשר באו לקאצק ספרו להרבי הקדוש, כי הרב מזנערוש נחלה בדרך, ויצוה לקרוא להרופא שנסמא בקאצק לבקר את הרב, ואת הריצעפט שיתן הרופא יביאו אליו, ויעשו כן, והיו סראות הרבי את הריצעפט שאל אם תיגדו להרופא כי הרב הוא כבר למעלה מששים שנה, ויאמרו לא, ויאמר הרבי תיגדו לו, אם כן הוא אמר הרופא בתמהון כשמעו את זאת, אמנם מעיתי, ויתן לו ריצעפט אחרת, והי הדבר לפלא, שמעתי אזורים כי הרבי מקאצק ידע לקרוא ריצעפט, מאשר דסד ואת סמורו ר' שמחה בונם מפרשיסחא שהיה מומחה לאותו דבר עכ"ל :

(עט) עו"ש, באחת השנים הנה חזו

התוכנים דעתם לפי מהלך הכוכבים במפלגותם, כי בעוד זמן קצר יחרב העולם, מסבה זו חדלו הסוחרים לעסוק במסחר וממיר המחורות ירד אפוא מאור, והנה סוחר גדול מארץ אשכנז בא אל הרבי מקאצק, וישאל בעצתו אם יחוש לשמיעה זו או לא, ויענהו הרבי כי לא ישים לב לדעה זו המיוסרה על קו תתו ויעסוק במסחר בכל יכולתו, ואמנם האיש האשכנזי ההוא שמע בקולו ויעש עושר רב עכ"ל :

(פ) עו"ש, מעשה שחוכר ריחיים א' שאל בעצת הרבי, אם יחזיק עוד את הריחיים אחרי שכבר עבר איזה זמן ועוד הפסיד בעבודתו ויענהו הרבי, הן, וישאלוהו החוכר בתמהון הלא הפסד היה לי מעטק זה ויאמר לו הרבי המקום ימלא חסרונך אותו מקום שבו הפסדת ימלא את החסרון עכ"ל :

(פא) עו"ש, פעם שאל חסיד אחד בעצתו ע"ד שידוך, והנה הרבי לא השיבונו דבר ברור, ויפצר בו החסיד שיתן לו תשובה ברורה, ויאמר לו הרבי, האמנם תדמה שאם יבוא איש לשאול עצה או עולים אנו השמיטה ופותחים את הפנקס לראות מה כתוב שם, ואם מיד אחרי כן בא איש אחר בשאלתו שוב נפתח את הפנקס מן השמים לעיין בו, וכן הלאה והלאה, הנה איזה עזות פנים צריך להיות העושה בדבר הזה, אכן הענין הוא כן, כשבא אדם לשאול עצה או באים אנו לכלל גאות, ואם יש גאות אין שכל, הנה מוכרחים אנו לעבוד לבטל את ההירות, ואם כבר עשינו כן עלינו לראות אם ראוי הדבר ע"פ דין תורה, ואח"כ אם ראוי הדבר ע"פ יושר, וממילא נוכל לתת עצה

עצה, אבל באופן אחר אי אפשר ליעץ עכ"ל:

(פב) עו"ש, פ"א שאל הרבי מקאצק את אבא אם הוא מחדש דבר מה בלמודו, ויאמר לא וישאלהו מדוע ויענהו אני למדתי אצל רב גדול בתורה הוא דודי ר' אברהם אבר'ק שירדן, והנה גם הוא כמעט לא היה מחדש כלום באשר למד על דרך האמת בסברות ישירות בלי פלפולים, ויאמר לו הרבני, הפלפול אע"פ שאפשר כי אינו אמת, אבל דברי הראשונים שעליהם מיוסד הפלפול הם אמתים עכ"ל:

מדור אלכסנדר

(פג) הגני ממטיר לכם לחם מן השמים (פ' בשלה) כי כל האדם ממשיך את הלחם לחמו אשר הוא אוכל ממקום שהוא ולפיכך ישראל עם קודש בצאתם ממצרים והם אז קדושים מעט ולחמם ממילא הי' מן השמים ממש כאשר הם היו מן השמים ולפיכך הגני ממטיר לכם לחם מן השמים, וזה ענין השיריים כי הצדיק הדור הוא ג"כ מן השמים ולפיכך מאכלו ג"כ מן השמים. (כת"י בשם הגה"ק רח"ה מאלכסנדר זי"ע):

(פד) עו"ש בשמו זי"ע, בחודש השלישי לצאת בניי מאמ"צ ביום הזה באו מדבר סיני (פ' יתרו), הנה הרמב"ם ז"ל חשב שלשה עקרים, מציאות השם, השנחה פרטית, תורה מן השמים, ובמצרים נודע להם ונתברר להם העיקר מציאות השם ונס ראו העיקר הזה היינו השנחה מן הג' עקרים ולא היו יכולים לקבל התורה כ"א בשני

עקרים הקודמים זה פי' הפסוק בחודש השלישי לצאת היינו בחודש השלישי שהוא תורה מן השמים ביום הזה באו מדבר סיני כלומר במדרגה זה באו למדרגת מדבר סיני היינו שיכולים להפקיר עצמם כמדבר סיני:

(פה) עו"ש בשמו זי"ע כי תקנה עבר וכו' ובשביעית וכו' (פ' משפטים), הנה בספרים איתא כי שנותיו של אדם נחלקו לשבעה עשירות, וזה פי' שש שנים יעבוד שש עשירות ובשביעי יצא לחפשי כלומר אם יניע לימי הזקנה העשירות השבע ויצא לחפשי מן היצה"ר חנם אעפ"כ יאמר שהכל בחנם שלא הי' זאת בכחו, וזה פי' הגמ' לע"ל צדיקים נדמה להם כהר ורשעים כחוט תשערה הללו בוכין והללו בוכין הללו הללו איך יכולין לכבוש הר גדול כזה והמאמר תמוה, ולדרך הזה י"ל כי הצדיקים בראותם גדול הדבר בוכין כי מסתמא לא הי' זה בכחם ובררך הזה פי' הגמרא הרוצה שיתקיימו נכסיו יטע בהן אדר פי' הרוצה שיהי' קיום למעשה שלו יטע בהן אדר פי' אדר בניסמריא הר פי' שיאמר שאינו שלו והיא כהר ויהי' קיום למעשהו, ועד"ז יש לפרש הפסוק יתן איש כופר נפשו לר' בפקוד אותם ופי' כופר נפשו שיכפור את נפשו, ופי' בפקוד שיפקוד את עצמו (לשון חסרון) ואז יהי' לר', אמנם אף שהכל הוא מהקב"ה רוצה הקב"ה שיהי' לכל אחד חשק גדול כדכתיב ג"כ בפסוק ואשא אתכם על כנפי נשרים ואביא אתכם אלי וסתרגנינן ואקרב יתכון לפלחני, אמנם רוצה הקב"ה שיהי' לכל אחד מישראל חשק גדול לעבוד אותו וזה פי' והי' אם תשמעו בקולי

לקוטי ש"ח שרפי קודש יונתן 59

בחשק גדול חיייתם לי סגולה ותהי לי ומסילא תהי' סגולה מכל העמים כי לי כל הארץ ויהי לו כל הארץ ודו"ק:

(פו) עו"ש בשמו זי"ע לפ' תצוה, תנה בנפ' איתא שהעץ שהשליך אל המים מר הי' ומכאן שנמתק מר במר, ולכאורה אינו מובן כלל האיד יכול להיות כך, ואמר כך דאחר שצעקו אל משה על המים שמרים הם אח"כ הרנישו בעצמם שחטאו חזו הולכים במר נפשם מה זאת עשינו כי חטאנו ומכאן זה המרירות הי' פעולה שנמתק המים וזה לעולם אם אדם הולך בזה המרירות או יעזור לו ד', וזה ניכ' כוונת הפסוק ואחא תצוה את בני' ויקחו אליך שמן ושמן הוא דעת פו' אם רוצים ליקח לעצמיהם דעת או העצה שילך במרירות וזה זית שהוא מר ולדרך עצמו ולהיות כתית בעצמו או יעזור לו ד' ויהי' למאיר שיאר ד' את עיניו בעבודת ד' ומשום זה לא כ' משה בפרשה ללמוד מזה שאפילו הוא בביתו ואינו אצל רבו אעפ"כ יכול להיות בזה הדרך:

(פו) עו"ש בשמו זי"ע, שבת וינפש (פ' תשא) ואמרו בנמרא כיון ששבת וי אברה נפש, ותמהו דצ"ל זה במוצש"ק, אלא הפי' כיון שבא הש"ק יכול לזכור שבכל השבוע הי' כנפש אבודה והח"ה יש לו כל השבוע שבת, עוד אמר בשם אדמו"ר מסרשיסחא זי"ע כיון ששבת אברה נפש את הוי ודפה"ח:

שא"א לבוא לתורה בלתי דביקות והנה שבת נאמר בריבור רביעי שבעשה"ד מפני שא"א לבא לשבת כ"א לירע מקודם שיש ד' אהז והכל הוא מסנו ית"ש וזה פי' לא יהי' לך וגם לכל שהי' שקרן דיו בעבודת ד' ית"ש וזה פי' לא תשא וזה סכוון בפסוק זכור ושמור בריבור אחד נאמרו ופי' שמור הוא לית כמאמרם השמר פן וכו' והוא לא יהי' לך וזכור הוא שבת זכור וא"א לבוא לזכור בלתי התורה היינו שמור וגם א"א לשמור בלתי זכור ודו"ק:

(פט) עו"ש בשמו זי"ע, הנה ענין נשמה יתירה פירש"י

במס' ביצה שיש לו רוחב לב לאכול ולשתות ואין נפשו קצה, ואמר הוא ז"ל הפי' שבכל השבוע יש מלחמה הנשמה והגוף הגוף רוצה לאכול והנשמה איננה רוצה, ולזאת לא יוכל לאכול הרבה כ"כ, כי לפעמים מנצח הנשמה, אמנם כיון שבא שבת קודש דהאכילה ניכ' בו מצוה גם הנשמה עושה שלום ומסכים לגוף שיאכל, ומפני זה יכול לאכול הרבה כיון שאין לו שום מעכב, וזה פי' ואין נפשו קצה היינו גם הנפש שהיא הנשמה דקצה בכל ימי השבוע במאכל היום אינו קצה:

(צ) עו"ש בשמו זי"ע באותו ענין בזה"ל שבשבת אין אדם כלום בעצמו ובאמת אין כלום האדם ואעפ"י שאחז"ל מי שטרח בע"ש יאכל בשבת משמע שבשבת יש לו אבל באמת זה גופו אמרו מי שטרח בע"ש יאכל בשבת שהוא אצל עצמו אינו נחשב לכלום אלא צריך שיהי' לו בית קיבול לטהר את גופו שיהי' יכול לקבל, ובה נוכל לומר שזה כוונת הפסוק כיון ששבת וי אברה נפש שלכאורה אינו

(פה) עו"ש בשמו זי"ע באותו ענין, תנה שבת נקרא דביקות ומי שאינו דבוק בחש"י אינו יכול לבא למרדנות התורה ולכן ניתנה שבת במרה קרומה לתורה מפני

60 ליקוט שיח שרפי קודש ידנות

בעל התפארת שלמה איזה שבועות קודם ר"ח והי' לו אכסניא אצל אחי אבי ר' אלי' ז"ל בר אדאמסק ונס אבי ז"ל הי' על אכסניא הזו, וכאותו שבת נתאספו קהל רב של חסידים ואנשי מעשה לראות בוועד הצדיקים זי"ע, ופשוטות של הצדיק הג"ל א"א לתאר על הכתב שדרוך בקודש הי' כאיש פשוט, ובאותו השבת לכבוד הה"ק מנייטמאט וצ"ל התפלל התפא"ש זי"ע בעצמו לפני התיבה כי אמר שרצונו לההנות את הרבי בשירות ותשבחות, ואמר נשמת כדרכו בקודש בקול נעים המושך הלב לעבודת הש"ת, והרבי מנייטמאט לא חז עינו מאדומ"ר התפא"ש וכו', ואח"כ בסעודה היום בעת הסעודה כאשר שנו לחיים הוכרי הרבי מנייטמאט את אחד מקרוביו מעיר מפלאונא ואמר לו כי השו"ב מפלאונא אמר לו כי הוא עני ופרנסתו בצמצום והוא בן תורה הנון ע"כ הוא מבקש מהתפא"ש שיברך אותו, התפא"ש עשה רצונו וקרא את האיש בשמו ר' נתנאל מפלאונא ז"ל וברכו בעת שתיית לחיים בברכת חיים ושלוש וכשפע רבה, והנה ברכתו של אותו צדיק נתקיים תיקו בשנה הזו, והאיש הג"ל התחיל להצליח מאוד והי' לו שפע רבה, ובמשך איזה שנים זכה לעשירות וגם קבע עתים לתורה עכ"ל:

צב) עוד שם בליל פטירת התפארת שלמה זי"ע ביום ה' בערב באו לראדאמסק שני אורחים מכובדים היה הה"צ הקדוש ר' צמח וצ"ל משירלאוועז והה"צ המפורסם ר' ארון וצ"ל בן הה"ק בעל מאור ושמש זי"ע, וכאשר נתן התפא"ש שלום להה"ק ר' ארון וצ"ל אמר לו ר"ל אמרו ארון נושא את נשואי

מזבן כדל אבל בזה נוכל לומר כיון ששבת הי' אברה נפש ונפש הוא רצון כמזבן שאבר כל הרצון שלו יודע בעצמו שאינו כלום, וזה פי' יראת ר' שידע בעצמו שאינו כלום, ואעפ"י שאחזק הכל בידי שמים חוץ מיר"ש שמסע להיפוך שהיראה ביד האדם ולא ביד ר' אלא באמת אינו כן שהיראה שהוא ביד אדם הוא לטהר את נפשו ולעשות לעצמו בית קיבול שהי' יכול לקבל, אבל היראה הרוממות שידע שהוא א"י לעשות כלום שהכל מיד, וזה כוונת הפסוק לאמר איסר על נפשו פי' אם אדם רוצה לעשות קשר לעבודת ר' יראה לישיב עצמו שלא יחל דברו פי' שהוא לא יהי' המתחיל בעבודתו וזה לשון לא יחל וממילא יהי' דברו חולין שלא יהי' נגמר אלא כל היוצא מפיו שהשכינה מדברת מתוך גורנו זה הדבר יעשה משום שהוא אינו כלום אלא שידע שהכל מיד, וזה כוונת הפסוק שאמר משה לישראל מסעיהם למוצאיהם ומוצאיהם למסעיהם שהוא משונה לשון אלא שזה הכוונה נ"כ שנ"כ הי' אומר משה לישראל אין אדם יודע שמסע שלו הכל ביד ר' וזה למוצאיהם שידע מהיכן הדבר יוצא אז טוב אבל אם הוא סבור שהמוצאה הוא מכח מסעי שלו אז אינו טוב ונאמר הפסוק לקמן המסעות ותרעות וד"ק היפוכ:

מדר מאור ושמש.

צא) כ' כס' עשרת שלמה ר' ל"ה, שמעתי מאדוני אבי ז"ל כי הה"ק סבא קרישא מו"ה יוסף ברוך זי"ע הנקרא, גוסער יוד מנייטמאט הי' פ"א בשב"ק אצל

ליקוטי שיח שרפי קיריש יונתן 51

ר' גרון הי' איש צדיק ובעל מדריגה מיד הבין כוונתו הקדושה, ונתבהל מאוד ושאל לרבינו מה אוסר רבינו שיח, ומיד הסית רבינו לענין אחר עכ"ל:

(צג) עוד שם הצדיק הקדוש אדמו"ר ר' יוסף ברוך זי"ע מע"ח הי' פ"א בראדאמסק אצל התפא"ש זי"ע בשוכתי שב"ק והי' אז ר"ל עת צרה שהלך ר"ל החולאת הידוע ושאל לו בעל התפא"ש מה נשמע בגליל שלכם עם הידוע השיב לו הה"ק מע"ח שהוא עם חסדים, השיב לו הבעל תפא"ש למה החסדים יותר טוב שלא יארע שום דבר ולא נצטרך להחסדים עכ"ל:

(צד) עו"ש הה"צ המפורסם ר' ארון זצ"ל מקראקא בן אדמו"ר הה"ק בעל מאור ושמש זי"ע הי' מתלמידיו כ"ק אא"ז בעל התפא"ש זי"ע ודבק אליו מאוד, ופ"א בעת אמירת התורה שאמר זקני זצ"ל וכל החסידים דחפו ורחקו זא"ז לשמוע דא"ת היוצאים מפי הרה"ג בקדושה וטהרה, ראה כ"ק זקני זצ"ל שהרב ר' ארון זצ"ל הג"ל עמד בזווית ולא דחק כלל בין החסידים, ואחרי שכלה זקני אמירת התורה, פיו פתח בחכמה על הרב ר"א הג"ל ואמר הנה רי"ד אמרו (ב"ב צ"ט) מקום ארון אינו מן המדה וכל הכלים שהיו בביתם"ק תפסו מקום אבל הארון לא תפס שום מקום, ובכל זאת הי' הלוחות דוקא בארון שלא הי' תפס שום מקום, ולא בשאר הכלים שתפסו מקום כן הרב ר' ארון הוא יודע התורה אע"פ שלא דחק עצמו ולא תפס שום מקום ודבריו פי חכם חן עכ"ל:

(צה) עו"ש, ספרו החסידים של הה"ק

מניישיטאט שבלייל שבת קודש אחרי הסתלקות של זקני התפא"ש זצ"ל ועדיין הנוטער יוד מניישיטאט לא ידע מפטירתו, ויהי כשהלך הנוטער יוד מביתו לעלות מביתו לביהמ"ד לקדש, והחסידים הלכו עמו וכשעלה על המדרגות אמר הנוטער יוד להחסידים, רואה אני חשכות גדולה בעולם, חושך הוא, חושך הוא, בשח יש חדשות, החסידים ידעו על מה מרמו החשכות שרואה הנוטער יוד זצ"ל, אבל לא רצו להגיד לו מאוסה עכ"ל:

(צו) עו"ש, פ"א נמע הנוטער יוד מע"ח זי"ע לפרשעריבורג והי' דרך נסיעתו סמוך לראדאמסק וסיפרו לזקני התפא"ש זי"ע שהנוטער יוד נוסע סמוך לראדאמסק ולא סר אליו להיות אצלו בראדאמסק, ואמר זקני התפא"ש זי"ע בזה"ל, נשמ גדול יהי' ויהי' הרבי מוכרח להיות אצלי שבת' ואעפ"י שלא הי' אז זמן גשמים אעפ"כ פונאום ירד תיכף גשם גדול עד שלא הי' יכול הנוטער יוד לנסוע הלאה והי' מוכרח לשוב לראדאמסק והי' שוכת שב"ק אצל זקני התפא"ש זי"ע עכ"ל:

(צז) כ' בס' אהל שלמה ר' כ"ז וז"ל העתקה אות באות מכי"ק הה"ק המאוה"ג מו"ה קלנימוס קלמן זצ"ל בעהמח"ס מאור ושמש עה"ת בזה"ל כל אלו הרברים בהקצין ולא בחלום:

בליל ר' טבת תקע"ט הייתי בק"ק פינטשוב שמעתי קול הסולה שהיו אומרים שמע ישראל וכו' ושאר ק"ש בלחש ואח"כ שמעתי שהי' אומרים אמת ויציב:

בליל ג' טבת שמעתי הרב אדמו"ר דק"ק נעשחיו הרב ר' מרדכי זצ"ל שהי' מקדש הלכנה נציבור בקול

התפארת שלמה וי"ע להרב הקדוש
המפורסם מו"ה יוסף ברוך וי"ע
מע"ה בהח"ק בעל המאור ושמש וי"ע:

בעזה"שית יום א' שמת חיר"ת
ראדאמסק.

רב שלומים מבורא עולמים לכבוד
ידי"ג הרב המאוה"ג נר ישראל
וקדושו פאר תרור רשכבה"ג בוצינא
קדישא וכו' ע"ה פ"ה בנש"ק זית
רענן כקש"ת מו"ה יוסף ברוך הלוי
נ"י ויופיע לנצח:

מהנכון העת להשמיע בקול תודה
לאזני כקמ"ה אומר המבשרות
שלום וטוב מאתנו אלה פה היום
בעזה"שית שלום ובריאות לבני החתן
צבי מאיר נ"י כי הושב לאיתנו
הראשון נזכות תפלת הצדיקים כה
יהי' נא כבוד קמ"ה חופ"ה עליו
מהיום והלאה עד הכניסו לחופה
אי"ה בקרוב, ואשר הוחלתי מהניעו
בשורתי הנזכתי עד היום כי אמרתי
הנה אשמה לבבו הסתור באחת
בקול ששון ושמחה מיום חתונתו,
אכן עתה הנה יתבשר כעת בשלומו
ועוד אקוה להריע בקול שמחה
לאזני קדושתו על מועד החתונה
אי"ה כי כפי המדובר עם מחותני
הוגבל החתונה ברח"ש שבט אי"ה
בשבעה בו, ובין כך ובין כך הנה
אקרא בקול ששון עוד מרם החתונה
אי"ה למזל, והי' זה שלום וטוב
לו ולכל מרבית ביתו ולכל ישראל
ע"ה:

נאום הק' שלמה הכהן בן פרוטמ,
ד' גיטל בת ריוול, בנם החתן מאיר
צבי הירש הכהן נ"י.

ע"ב ליקוטי יהונתן

בקול גדול ושמעתי קולו שהי'
אומר בקול רם מזמור שיר למעלות
אשא עיני וכו' ושמעתי בפירוש
קולו ממש ששמעתי ממנו בחייו
וצ"ל ופסוקים אלו ד' ישמך מכל
רע ישמור את נפשך והי' מסיים
אחיו ברוך אתה ד' רופא חולי עמו
ישראל בקול רם ובקול התעודות:

בליל ה' אחיו הייתי בביהב"ג
הגדולה וראיתי נ"ב ציבור ואסיפה
גדולה בישראל וראיתי חזן אחד
שעומד על הבימה ואמר בקול גדול
והי' קולו גדול וערב מאוד ואמר
בקול נעים יהללו את שם ד' כי
נשגב שמו לבדו, והי' פניו לזהם
כלפיד אש, וכשאמר השם ראיתי
שם היוצא מפיו בקדושה גדולה:

בליל עש"ק קודם אור היום שמעתי
צבור גדול מברכים בהמ"ז
בקול וכשסיימו על הארץ ועל המזון
אמרתי אמן, ואח"כ כשהי' אומרים
ברכת רחם נא והי' מסיימין ברוך
אתה ד' בונה ברחמינו ירושלים אמן
עניתו נ"ב אחריהם, ואח"כ התחילו
ברכת הטוב והמטיב, ולא סיימו
רק עד הרחמן, ובעת הגיל שמעתי
כ"פ קול שירות ותשבחות אבל
שכחתי הזמן וגם איזה שירה שהי'
אומרים:

וכעת בחודש אב תקפ"א הייתי
בק"ק מארגא ושמעתי בפ'
מעט אנשים שהיו אומרים מזמור
שיר חנוכה הבית לדוד כל המזמור
ושני פעמים ד' ימלך וכו' וגם
אח"ז שמעתי שהי' אומרים מר"ם
מר"ם, ובאותו יום ילדה בתי היצל
בן זכר בק' קראקא יע"א, ואח"ז
שמעתי כ"פ שירות ותשבחות ושכחתי
היום והשנה, ע"כ:

עו"ש בר' מ"ה העתקה ממכתב
אשר כתב הגאון"ק בעל